

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-3226-7/23

Sarajevo, oktobar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	17
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	17
5.2	Izveštavanje.....	18
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	18
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	19
6.1.1	Prihodi i primici	19
6.1.1.1	Prihodi od poreza	19
6.1.1.2	Neporezni prihodi	19
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	21
6.1.1.4	Primici	21
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	21
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	21
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	23
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25
6.1.2.4	Kapitalni transferi	37
6.1.2.5	Izdaci za kamate	39
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	39
6.1.2.7	Tekuća rezerva	40
6.1.2.8	Izdaci otplate dugova	40
6.1.3	Finansijski rezultat.....	41
6.2	BILANS STANJA.....	41
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	41
6.2.1.1	Novčana sredstva	41
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	42
6.2.2	Stalna sredstva	43
6.2.2.1	Stalna sredstva	43
6.2.3	Dugoročni plasmani i razgraničenja	44
6.2.4	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	44
6.2.5	Dugoročne obaveze i razgraničenja	45
6.2.6	Popis imovine i obaveza	47
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	48
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	48
8.	JAVNE NABAVKE	49
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	53
V.	PRILOZI	55
1.	GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	55
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	55

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Kantona na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Kapitalni transferi za ulaganje u izgradnju i rekonstrukciju cestovne infrastrukture, sportske infrastrukture i objekata ustanova obrazovanja u iznosu od 4.250.000 KM nisu planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućoj poziciji kontnog plana za budžetske korisnike, nego na poziciji tekućih transfera, zbog čega finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz transfera po vrstama i korisnicima. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 29.759.470 KM budući da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima.**

Stalna sredstva i izdaci za nabavku stalnih sredstava više su iskazani za 912.383 KM jer je na ovim pozicijama evidentiran isplaćeni avans dobavljaču za radove koji nisu završeni do datuma bilansa.

Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu u budžetu u FBiH (tačke 6.1.2.6 i 6.2.2.1 Izvještaja).

Reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar finansija je odgovoran za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Kantona za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Evidencije o radnom vremenu kod značajnog broja budžetskih korisnika u toku 2023. godine nisu bile uspostavljene na propisani način ili ne sadrže sve potrebne podatke, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
- 2. Raspodjela tekućih transfera u iznosu od najmanje 3.370.000 KM izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i utvrđenih kriterija, zbog čega nije osiguran princip transparentnosti.**
Nisu dosljedno primijenjeni utvrđeni kriteriji za subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima kod Ministarstva privrede u iznosu od 1.297.500 KM, zbog čega ovaj transfer nije realizovan u skladu sa Programom utroška sredstava.
U pojedinim slučajevima sa korisnicima transfera nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze i utvrdila namjena korištenja sredstava na osnovu čega bi se osigurao adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom.
Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2023. godinu (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);
- 3. Raspodjela kapitalnih transfera za ustanove kulture u iznosu od 500.000 KM izvršena je odlukama Vlade na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i kriterija raspodjele sredstava, čime nije osigurana transparentnost. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.2.4 Izvještaja);**
- 4. Nabavka peleta i usluga fizičke i tehničke zaštite na nivou Kantona u iznosu od 665.820 KM vršena je bez važećih ugovora, a za nabavku građevinskih radova u ukupnom iznosu od 117.760 KM nije proveden postupak javne nabavke.**
Tenderska dokumentacija za nabavku kancelarijskog materijala i računarske opreme u iznosu od 1.416.297 KM nije pripremljena na način da se osigura aktivna konkurencija.
Kod Uprave za civilnu zaštitu prilikom zaključivanja ugovora o nabavci specijalnog vozila u iznosu od 292.148 KM izvršene su izmjene uslova načina plaćanja u odnosu na uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom.
U pojedinim slučajevima odluka o rezultatima javne nabavke nije donesena blagovremeno, niti je traženo produženje opcije ponude u zakonskom roku. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Nije donesen kantonalni zakon o šumama, niti drugi akt kojim bi se regulisala oblast upravljanja šumama na području Hercegovačko-neretvanskog kantona. Također, nije donesen zakon o plaćama i naknadama Kantona koji treba biti usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, nije izvršeno usklađivanje kantonalnog Zakona o javnim cestama sa Zakonom o cestama FBiH niti su poduzete aktivnosti na formiranju kantonalne javne ustanove za ceste u skladu s ovim Zakonom (tačka 4. Izvještaja);
- U 2023. godini radno vrijeme u organima javne uprave u Kantonu nije bilo uređeno aktom. Vlada je u maju 2024. godine donijela Odluku o radnom vremenu u Vladi i tijelima državne službe Kantona, kojom je utvrđeno da je sedmično radno vrijeme 40 sati, u koje je uključeno i vrijeme korištenja dnevnog odmora, iako je važećim propisima propisano da se dnevni odmor ne uračunava u redovno radno vrijeme (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Premijer i rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su da osiguraju da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrde da je tokom fiskalne godine obezbijeđeno namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 1. 10. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.*	Potrebno je da svi budžetski korisnici imenuju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, izvrše identifikovanje i procjenu rizika, uspostave registar rizika, te sačine mape procesa i izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno važećim propisima i Odluci Vlade Kantona o internim kontrolama.	4.
2.	Ministarstvo finansija treba pisanim procedurama urediti način planiranja i knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnih obaveza po osnovu kredita, Ministarstvo unutrašnjih poslova donijeti pravilnik o javnim nabavkama, a Ured predsjednika Vlade preispitati i uskladiti odredbe Pravilnika o javnim nabavkama s važećim propisima.	4.
3.*	Potrebno je da Vlada Kantona putem resornog ministarstva pokrene aktivnosti na donošenju zakona o plaćama i naknadama u Kantonu u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, te okonča aktivnosti na izradi zakona o šumama Kantona i usklađivanju kantonalnog Zakona o javnim cestama sa Zakonom o cestama u FBiH.	4.
4.*	Nastaviti aktivnosti na uspostavi zajedničke jedinice za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.*	Radno tijelo za borbu protiv korupcije treba da prati implementaciju Strategije Kantona za borbu protiv korupcije za period 2022–2027. godine i o tome obavještava Vladu, a budžetski korisnici da donesu nove ili ažuriraju postojeće planove integriteta u skladu s Akcionim planom za provedbu Strategije.	4.
6.*	Rashode i izdatke budžetom planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana, poštovati rokove izrade budžeta, te Zakonom o izvršavanju budžeta precizno urediti strukturu i način izvršavanja tekućih transfera u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1.
7.*	Potrebno je da budžetski korisnici sačinjavaju periodične finansijske izvještaje, a uz godišnje finansijske izvještaje sačinjavati analizu iskaza sa svim propisanim elementima u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
8.	Potrebno je uskladiti Odluku o radnom vremenu u Vladi i tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona sa odredbama Zakona o radu, te osigurati da se evidencije o radnom vremenu uspostave i vode na način propisan Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
9.*	Angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova vršiti u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i kantonalnim zakonima o obrazovanju.	6.1.2.2.
10.*	Obračun i isplatu naknada za komisije vršiti pod uslovom da se poslovi i zadaci obavljaju izvan radnog vremena u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona i rukovoditelja kantonalnih tijela državne službe.	6.1.2.2

11.*	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.	6.1.2.2
12.*	Za transfere čija raspodjela se vrši u skladu s odlukama Vlade donijeti metodologiju raspodjele s utvrđenim kriterijima, s ciljem osiguranja principa transparentnosti pri njihovom izvršavanju a transfere na zahtjev korisnika i bez provođenja javnog poziva dodjeljivati samo u izuzetnim slučajevima, u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.	6.1.2.3
13.*	Poduzeti aktivnosti na donošenju propisa o preuzimanju osnivačkih i suosnivačkih prava i regulisanju međusobnih prava i obaveza sa Univerzitetom „Džemal Bijedić“ i Sveučilištem u Mostaru, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona, te donijeti Program u oblasti sporta za period od pet godina, kao i godišnji program za oblast sporta, u skladu sa Zakonom o sportu.	6.1.2.3
14.*	Sa korisnicima transfera koji su utvrđeni Budžetom i za transfere kod Ureda premijera zaključivati ugovore kojima će se precizno utvrditi namjena odobrenih sredstava i regulisati međusobna prava i obaveze, te vršiti nadzor nad utroškom sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
15.*	Utvrđiti visinu subvencija po zdravstvenim ustanovama na osnovu pokazatelja utvrđenih po definisanim kriterijima.	6.1.2.3
16.*	Preispitati odredbe Pravilnika o postupcima u provođenju Programa razvoja male privrede Kantona 2021-2024. godine u dijelu načina vrednovanja aplikacija, te odabir korisnika subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima vršiti na osnovu sačinjenih bodovnih listi poštujući princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
17.*	Prilikom raspodjele transfera za sportsku infrastrukturu i strateške projekte, ostale izdatke za kulturu i sport, te implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda utvrditi mjerljive kriterije i dokumentaciju kojom se utvrđuje njihova ispunjenost.	6.1.2.3
18.	Evidentirati rashode i obaveze po načelu modificiranog nastanka događaja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.2.3
19.	Podnositi izvještaje o provedenim programskim aktivnostima i postignutim efektima i ciljevima za transfer jačanje turističkih kapaciteta u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.	6.1.2.3
20.*	Izvršiti analizu odobrenih projekata koji se finansiraju od vodnih naknada iz ranijeg perioda i utvrditi zbog čega nisu okončani, u cilju veće realizacije ovih sredstava.	6.1.2.4
21.	Utvrđiti kriterije za raspodjelu kapitalnih transfera za ustanove kulture uz raspisivanje javnog poziva, u cilju osiguranja transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.4
22.*	Poduzeti aktivnosti u vezi sa donošenjem procedura za korištenje sredstava tekuće rezerve, a za korištenje ovih sredstava osigurati mišljenja Ministarstva finansija o stanju tekuće rezerve, kako je definisano Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.1.2.7

23.*	Potrebno je da Ministarstvo finansija utvrdi procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija i evidentira poslovne promjene po ovim računima u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru.	6.2.1.1
24.*	Potraživanja po osnovu koncesionih naknada knjigovodstveno evidentirati na osnovu vjerodostojne dokumentacije i u periodu na koji se odnose, a date avanse dobavljačima knjigovodstveno evidentirati na način propisan Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona.	6.2.1.2
25.	Na datum bilansa vršiti usklađivanje dugoročnih obaveza s Federalnim ministarstvom finansija, te podatke o dugu i garancijama za sve kvartale dostavljati u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.	6.2.5
26.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
27.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.3
28.*	Potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom poduzme aktivnosti kako bi se utvrdila struktura uslovnih obaveza i potraživanja po osnovu sudskih sporova kako bi se u okviru vanbilansne evidencije iskazali poslovni događaji u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona.	7.
29.*	Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da daje potpune i jasne informacije o uslovima nabavke i da se osigura aktivna konkurencija, te ocjenu ponuda vršiti u potpunosti u skladu sa utvrđenim zahtjevima.	8.
30.	Odluke o rezultatima postupka javne nabavke donositi blagovremeno, a u slučaju isteka opcije ponude tražiti produženje trajanja ponude, te ugovore sa dobavljačima zaključivati u skladu s uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, shodno Zakonu o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (22)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave;
  - Budžet Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2023. godinu;
  - Zakon o izvršavanju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2023. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
  - Zakon o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona;
  - Odluka o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona;
  - Odluka o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona;
  - Zakon o državnoj službi u FBiH;
  - Zakon o radu;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Hercegovačko-neretvanski kanton, kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona. Ustavom Kantona uređena je organizacija, status, njegove nadležnosti i struktura vlasti. Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona.

Kanton je nadležan za: uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga, utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike koja se tiče regulisanja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje, donošenje propisa o unapređivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti, utvrđivanje politike u vezi s osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihova rada i izgradnje, provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite, stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa, finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima, kao i obavljanje drugih ovlaštenja utvrđenih Ustavom i zakonom Federacije i Kantona.

Ustavne nadležnosti obavljaju se putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Skupština Kantona (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada) koju čini premijer i deset ministara. Sudsku vlast vrše Kantonalni sud i općinski sudovi.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove, u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za organizovanje i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa utvrđuju se Budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština.

Iz Budžeta Kantona finansira se 107 korisnika, od čega je 11 ministarstava, 49 osnovnih škola, 27 srednjih škola, šest pravosudnih institucija i 14 drugih korisnika. Na 31. 12. 2023. godine u organima i institucijama koje se finansiraju iz Budžeta Kantona bilo je 5.747 zaposlenih i 506 pripravnika, od čega u ustanovama osnovnog obrazovanja 2.518, srednjeg obrazovanja 1.389, ministarstvima i organima uprave 1.501 i pravosudnim institucijama 339.

Dužnost premijerke obavlja Marija Buhač, koja je imenovana Odlukom o potvrđivanju Vlade Kantona od 9. 11. 2023. godine², a do tada premijer Vlade bio je Nevenko Herceg.

Sjedište Vlade je u Mostaru, u Ulici Stjepana Radića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Kantona za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

---

² „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br.13/23

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima, u periodu od decembra 2023. godine do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Kantona za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidovanim finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton nije postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Isknjižena je vrijednosti ceste R-419 Jablanica – Posušje iz knjigovodstvene evidencije, koja je na osnovu Odluke Vlade FBiH prekategorisana iz regionalne u magistralnu cestu i koja više nije u nadležnosti Kantona, u skladu s Uredbom o računovodstva budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
2.	Obaveze Kantona prema Federaciji BiH i Razvojnoj banci FBiH po osnovu kredita Saudijskog fonda za razvoj i Export-import banke Republike Koreje evidentirane su na bilansnim pozicijama i s njima povezana potraživanja Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona na osnovu ugovora o regulisanju međusobnih obaveza u realizaciji ovih kredita.
3.	Veći broj rukovodioca budžetskih korisnika sačinilo je izjavu o fiskalnoj odgovornosti i dostavio je Ministarstvu finansija, a dio korisnika dostavilo ju je uz manje zakašnjenje. Ministarstvo finansija je vršilo na odabranom uzorku provjeru izjava u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Dio budžetskih korisnika i dalje nije imenovao koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu, ne vrše identifikaciju i ocjenu rizika, te nisu sačinjene mape procesa, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Popunjeno je radno mjesto rukovodioca Službe za internu reviziju, ali i dalje zajednička jedinica za internu reviziju nije uspostavljena u potpunosti skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
3.	Usvojena je Strategija Kantona za borbu protiv korupcije, ali većina budžetskih korisnika još uvijek nije donijela svoje planove integriteta.
4.	Rashodi i izdaci planiraju se u okviru budžeta nadležnih budžetskih korisnika, sačinjava se instrukcija za planiranje budžeta, ali i dalje se prilikom izrade budžeta nisu dosljedno poštovali rokovi utvrđeni Zakonom o budžetima u FBiH, niti je Zakonom o izvršavanju budžeta precizno uređena struktura i način izvršavanja tekućih transfera.
5.	Ministarstvo finansija donijelo je Odluku o obračunu poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama kao oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima, ali se nije primjenjivala u revidiranoj godini.
6.	Isplata naknade za Radnu grupu za nabavku poslovnog prostora za zajednički smještaj svih organa i tijela vlasti vršena je nakon podnošenja izvještaja o radu, ali isplata naknade za rad u komisijama u pojedinim slučajevima vršena je i kada nisu ispunjeni uslovi propisani Odlukom Vlade o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela.

7.	Nadzor nad utroškom sredstava je vršen na osnovu dostavljenih izvještaja o utrošku sredstava, ali sa dijelom korisnika transfera koji su utvrđeni Budžetom još uvijek nisu zaključeni ugovori kojima bi se utvrdila namjena odobrenih sredstava i regulisala međusobna prava i obaveze.
8.	Vlada Kantona je odlukom utvrdila način raspodjele sredstava transfera – ostali izdaci za kulturu i sport i za vjerske zajednice, ali utvrđeni kriteriji nisu mjerljivi.
9.	Program utroška namjenskih sredstava od vodnih naknada donesen je u aprilu 2023. godine, raspodjela ovih sredstava vršena je na osnovu utvrđenih kriterija, ali nije izvršena analiza odobrenih projekata iz ranijeg perioda i utvrđeno zbog čega nisu okončani.
10.	Ugovorima o sufinansiranju zdravstvenih ustanova utvrđena je namjena utroška sredstava, ali visina sredstava odobrena po zdravstvenim ustanovama nije utvrđena na osnovu pokazatelja po definisanim kriterijima.
11.	Postupci javnih nabavki tekućeg održavanja cesta pokrenuti su blagovremeno, ali tenderska dokumentacija nije u svim slučajevima sačinjena na način da je osigurana pravična i aktivna konkurencija, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
Nerealizovane preporuke	
1.	Vlada Kantona treba putem resornog ministarstva pokrenuti aktivnosti na donošenju Zakona o plaćama i naknadama u Kantonu u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.
2.	Potrebno je da Vlada Kantona, u saradnji s resornim ministarstvima, nastavi i okonča izradu Zakona o šumama Kantona, uskladi kantonalni Zakon o javnim cestama sa Zakonom o cestama u FBiH i donese odluke o organizovanju i početku rada javne kantonalne ustanove za ceste u skladu s ovim Zakonom.
3.	Potrebno je da budžetski korisnici sačinjavaju godišnje i periodične finansijske izvještaje na svim propisanim obrascima, te da uz godišnje finansijske izvještaje sačinjavaju analizu iskaza, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
4.	Angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova vršiti u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.
5.	Zakonom o izvršavanju budžeta precizno utvrditi način raspodjele svih transfera koji se realiziraju po odlukama Vlade, uz jasne i mjerljive kriterije, s ciljem osiguranja principa transparentnosti iz člana 4. Zakona o budžetima u FBiH.
6.	Poduzeti aktivnosti na donošenju propisa o preuzimanju osnivačkih i suosnivačkih prava i regulisanju međusobnih prava i obaveza sa Univerzitetom „Džemal Bijedić“ i Sveučilištem u Mostaru, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona, te donijeti Program u oblasti sporta za period od pet godina, kao i godišnji program za oblast sporta, u skladu sa Zakonom o sportu.
7.	Odabir korisnika subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima Ministarstva privrede vršiti na osnovu utvrđenih kriterija i sačinjenih bodovnih listi, poštujući princip transparentnosti, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
8.	Donijeti procedure za korištenje sredstava tekuće rezerve i ova sredstva koristiti samo za hitne i nepredviđene namjene, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.
9.	Potrebno je da Ministarstvo finansija i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena po računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige trezora, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
10.	Potraživanja po osnovu koncesionih naknada knjigovodstveno evidentirati na osnovu vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

12.	Potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom utvrdi strukturu potencijalnih obaveza i potraživanja po osnovu sudskih sporova iskaznih u vanbilansnoj evidenciji, te u okviru vanbilansne evidencije iskazivati poslovne događaje u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
13.	Potrebno je da Komisija za zajedničke javne nabavke roba, usluga i izvođenje radova za potrebe Vlade ocjenu ponuda vrši u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 30 preporuka, od čega je osam novih i 22 ponovljene preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji 2021. godinu (13 nerealizovanih i 11 djelimično realizovanih).³

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je osam preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije djelimično, a šest preporuka nije implementirano. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponoviti će se u izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Kanton u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH rukovodioci svih budžetskih korisnika odgovorni su za zakonito i namjensko korištenje sredstava i efikasno i uspješno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u okviru budžetom odobrenih sredstava. Odgovorni su i za uređivanje sistema interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole i drugim propisima kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Rukovodioci budžetskih korisnika u ranijem periodu donijeli su interne akte iz nadležnosti, kojima su uredili poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji kojim je utvrđena organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom radnih mjesta i potrebnim uslovima za njihovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti.

³ Dvije preporuke iz prethodnog izvještaja koje se odnose na donošenje zakonskih propisa spojene su u jednu, a dvije preporuke u vezi sa sačinjavanjem tenderske dokumentacije i ocjene ponuda u postupku nabavke koje su ocjenjene kao nerealizovane i djelimično spojene su u jednu.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

U skladu s propisima koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu je odgovoran za pružanje savjeta i podrške rukovodiocu korisnika javnih sredstava o načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, planiranju, pripremi i praćenju provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciji izrade internih akata, izradi i uspostavi mape procesa i rizika u organizaciji, te saradnji s Centralnom harmonizacijskom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i sl. **Utvdili smo da dio budžetskih korisnika još uvijek nije imenovao koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu (od čega je najveći broj iz ustanova obrazovanja), što nije u skladu s propisima.**

Konstatovali smo određen broj upražnjenih radnih mjesta u Ministarstvu finansija Kantona, što predstavlja rizik za efikasno kontrolno okruženje i obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, a samim tim utiče i na kontrolno okruženje Kantona. Kao primjer navodimo nepopunjena radna mjesta za poslove praćenja i izvršavanja budžeta, prikupljanje i raspodjelu javnih prihoda, centralizirani obračun plaća u Kantonu, internu reviziju, šefa odjeljenja za računovodstvo. Pokrenute su aktivnosti na popunjavanju dijela upražnjenih radnih mjesta, od kojih je dio okončan u 2024. godini.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u svrhu smanjenja rizika. Utvdili smo da većina budžetskih korisnika nije izvršila identifikovanje i procjenu rizika za ključne segmente poslovanja, niti uspostavila registar rizika, što za posljedicu može imati da se rizicima ne upravlja na adekvatan način i neusaglašenost aktivnosti s propisima.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Donesene su određene pisane politike i procedure s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti. S obzirom na to da se u najvećoj mjeri ne vrši identifikacija i ocjena rizika i ne utvrđuju ciljevi programa, kontrolne aktivnosti nisu utvrđene kao odgovor na rizike i da bi se postigli ciljevi korisnika javnih sredstava. Revizijom smo utvdili da značajan broj budžetskih korisnika nije sačinio mape poslovnih procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovani rizici s mjerama za njihovo smanjenje.

Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Kantona⁶ donesene su 2021. godine u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Međutim, njima nisu preciznije regulisani specifični odnosi i poslovni događaji koji zahtijevaju dodatna pravila za knjiženje (npr. evidentiranje kredita koje otplaćuju druga pravna lica kao krajnji korisnici kredita), niti je ova oblast uređena internim procedurama.

Zakonom o javnim nabavkama utvrđeno je da svaki ugovorni organ donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa, kao što su: način cirkulisanja dokumentacije vezane za javne nabavke, konkretna zaduženja službenika i administrativnog osoblja koji provode javne nabavke ili su u određenoj vezi s njima, rokovi za postupanje, način imenovanja i eventualna rotacija članova komisija za nabavku i sva druga odnosna pitanja. Prilikom donošenja tog pravilnika ugovorni organ vodi računa o vrsti poslova koje obavlja, organizaciji, veličini, kadrovskim kapacitetima, eventualnoj decentralizaciji i područnim jedinicama i svim drugim odnosnim pitanjima.

Utvdili smo da Ministarstvo unutrašnjih poslova nije donijelo pravilnik o javnim nabavkama, iako je to bilo u obavezi prema Zakonu o javnim nabavkama.

Ured Predsjednika Vlade u januaru 2023. godine donio je Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova, kojim je uređen način i postupak nabavke u ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave. Pravilnikom je utvrđeno da će do uspostave odjela/službe za javne nabavke sve poslove na pripremi tenderske dokumentacije, tehničke specifikacije i ostale poslove za provođenje postupka javne nabavke obavljati Komisija za javne nabavke.

---

⁶ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 9/21

Pravilnikom je propisano da se prethodna provjera tržišta neće raditi za kontinuirane nabavke koje se ponavljaju više godina uzastopno, iako to izuzeće nije definisano Zakonom o javnim nabavkama. Također, propisano je da Vlada nakon provedenog postupka javne nabavke zaključuje ugovor o nabavci, te se budžetskim korisnicima dostavlja jedan primjerak sklopljenog ugovora koji su dužni pratiti izvršenje ugovora, izdavati narudžbenice za nabavku, kontrolisati poštovanje ugovora u dijelu koji se tiče količine, kvaliteta i cijene isporučenih roba, usluga i radova. Međutim, Pravilnikom niti drugim aktom nije propisano da budžetski korisnici potpisuju pojedinačni ugovor ili drugi akt kojim bi se definisao njegov pripadajući dio i na osnovu čega bi se vršila kontrola realizacije ugovora. Napominjemo da je i Pravilnikom o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa⁷ utvrđeno da se zajedničke nabavke provode na osnovu sporazuma dva ili više ugovornih organa, te svaki ugovorni organ obuhvaćen sporazumom potpisuje ugovor o javnoj nabavci za svoj pripadajući dio.

Na nivou Kantona nije donesen zakon o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti kantona, niti je propisima koji su na snazi izvršeno usklađivanje koeficijenta za obračun plaće i utvrđivanje osnovice u skladu s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.⁸

Ističemo da Kanton, iako su pokrenute određene aktivnosti, još uvijek nije uspostavio zakonski okvir za upravljanje šumama, što ima za posljedicu bespravno korištenje šuma kao javnog dobra, a samim tim i manje prihode Budžeta Kantona i budžeta jedinica lokalne samouprave.

Također, kantonalni Zakon o javnim cestama iz 2002. godine nije usklađen sa Zakonom o cestama FBiH (koji je stupio na snagu 23. 3. 2010. godine), niti je Vlada u skladu s ovim Zakonom donijela propis kojim se osniva kantonalna ustanova za ceste, odnosno odgovarajuće odluke i preuzela potrebne radnje za organizovanje i početak rada javne kantonalne ustanove za ceste. Zbog toga, Uprava za ceste ne posluje kao javna kantonalna ustanova za ceste, već je u sastavu Ministarstva saobraćaja i veza kao upravna organizacija bez svojstva pravnog lica.

Korisnici javnih sredstava prvog nivoa i vanbudžetski fondovi na kantonalnom nivou, u skladu sa članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, dužni su izraditi godišnje **izvještaje o funkcionisanju sistema FUK-a** i dostaviti ih kantonalnom ministarstvu finansija.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Ministarstvu finansija su samo 29 budžetska korisnika dostavila godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema FUK-a od kojih se na budžetske korisnike Budžeta Kantona odnosi 20 (od njih 107), pet jedinica lokalne samouprave, tri vanbudžetska korisnika i javna ustanova, te jedno javno preduzeće. U skladu s članom 15. Zakona, Ministarstvo finansija je sačinilo Godišnji konsolidovani izvještaj, te ga dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. Međutim, Godišnji konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole je nepotpun, jer sadrži podatke samo za 29 korisnika javnih sredstava, zbog čega ne prikazuje stvarno stanje u provedbi sistema internih kontrola. U godišnjem konsolidovanom izvještaju, nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti na daljnjem razvoju FUK-a po COSO komponentama.

Shodno navedenom, može se zaključiti da značajan broj budžetskih korisnika nije poduzeo dovoljne aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje mape procesa, procjene rizika, i izvještavanja o sistemu internih kontrola, kako bi se uspostavio i implementirao sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu i kako je to propisno Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Na nivou Kantona nisu doneseni propisi u oblasti plaća i naknada, upravljanje i održavanje šumama Kantona, niti je izvršeno usklađivanje kantonalnog propisa iz oblasti cesta s federalnim propisom. Ministarstvo unutrašnjih poslova nije donijelo pravilnik o javnim nabavkama, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova, kojim je uređen način i postupak nabavke u ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, nije u potpunosti usklađen sa Zakonom.

---

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 55/15

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

Napominjemo da je Vlada Kantona 15. 12. 2023. godine donijela Odluku o internim kontrolama kojom je budžetskim korisnicima utvrđena obaveza da uspostave sistem internih kontrola prema COSO modelu, da imenuju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, kontinuirano vrše identificiranje i procjenu rizika, sačine mape procesa i uspostave registar rizika i ažuriraju ga najmanje jednom godišnje, te da obavijeste Ministarstvo finansija o realizaciji ove Odluke.

Preporuke:

- *potrebno je da svi budžetski korisnici imenuju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, izvrše identifikovanje i procjenu rizika, uspostave registar rizika, te sačine mape procesa i izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno važećim propisima i Odluci Vlade Kantona o internim kontrolama;*
- *Ministarstvo finansija treba pisanim procedurama urediti način planiranja i knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnih obaveza po osnovu kredita, Ministarstvo unutrašnjih poslova donijeti pravilnik o javnim nabavkama, a Ured predsjednika Vlade preispitati i uskladiti odredbe Pravilnika o javnim nabavkama s važećim propisima;*
- *potrebno je da Vlada Kantona putem resornog ministarstva pokrene aktivnosti na donošenju zakona o plaćama i naknadama u Kantonu u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, te okonča aktivnosti na izradi zakona o šumama Kantona i usklađivanju kantonalnog Zakona o javnim cestama sa Zakonom o cestama u FBiH.*

Fiskalna odgovornost

Fiskalna odgovornost regulisana je članom 44. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da su rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni za zakonito i namjensko korištenje sredstava i učinkovito i uspješno funkcioniranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u okviru budžetom utvrđenih sredstava. Rukovodioci korisnika Budžeta Kantona, vanbudžetski fondovi i jedinice lokalne samouprave s područja Kantona dužni su dostaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu finansija, koje je nadležno da vrši formalnu i suštinsku provjeru sadržaja dostavljenih izjava u skladu s Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁹

Ministarstvo finansija je u ranijem periodu donijelo Procedure kontrole ispravnosti izjava o fiskalnoj odgovornosti. Sektor za budžet i fiskalnu politiku zaprima izjave o fiskalnoj odgovornosti, provjerava njihovu kompletnost i sačinjava informaciju o zaprimljenim izjavama, te Sektoru za inspekcijski nadzor dostavlja obavještenje o uočenim nepravilnostima. U martu 2024. godini sačinjena je Informacija o validnosti sadržaja i rokovima dospjeća izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu, prema kojoj četiri korisnika nisu dostavila izjavu, a jedan dio je dostavio izjave uz manja kašnjenja. Ministarstvo finansija je izvršilo provjeru formalne ispravnosti, a kod pet korisnika izvršilo je suštinsku kontrolu dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti, o čemu je sačinjen izvještaj.

Budžetski nadzor

Obaveza uspostave i provođenje budžetskog nadzora utvrđena je Zakonom o budžetima u FBiH, a poslove budžetskog nadzora trebaju obavljati budžetski inspektori koji su ovlašteni službenici kantonalnih ministarstava finansija.

U okviru Ministarstva finansija uspostavljena je funkcija budžetskog nadzora, odnosno Sektor za inspekcijski nadzor kao osnovna unutrašnja jedinica. Sektor ima zadatak da obavlja inspekcijski nadzor zakonitosti, pravovremenosti i namjenskog korištenja budžetskih sredstava, kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o budžetskom nadzoru. Od sistematizovana četiri radna mjesta popunjena su tri, i to: glavni budžetski inspektor i dva inspektora. Prema izvještaju o radu, u 2023. godini obavljene su četiri kontrole, sačinjena su četiri zapisnika, naloženo je 14 mjera, te je vršeno 19 praćenja mjera.

---

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹¹ svi kantoni u FBiH u obavezi su formirati zajedničku jedinicu za internu reviziju pri kantonalnom ministarstvu finansija, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona, ali i jedinice lokalne samouprave, vanbudžetske fondove i ostala pravna lica u kojima Kanton ima većinski udjel a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Sektor za internu reviziju organizovan je kao osnovna unutrašnja jedinica s pet sistematizovanih radnih mjesta (rukovodilac jedinice i četiri stručna savjetnika – interna revizora) koja nisu popunjena. Provedenom revizijom utvrdili smo da je u 2024. godini, nakon provedene konkursne procedure, popunjeno radno mjesto rukovodioca Sektora za internu reviziju, te je usvojena povelja interne revizije i Pravilnik o internoj reviziji u Kantonu.

Konstatujemo da, iako su pokrenute aktivnosti, na nivou Kantona zajednička jedinica za internu reviziju još uvijek nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti na uspostavi zajedničke jedinice za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je 3. 8. 2022. godine usvojila Strategiju za borbu protiv korupcije za period 2022-2027. godine i Akcioni plan za njeno provođenje. Opći cilj Strategije je da Vlada Kantona putem Radnog tijela kao osnovnog institucionalnog tijela za prevenciju korupcije osigura u svim segmentima nadležnosti Kantona efikasne i efektivne pretpostavke za sistemski pristup borbi protiv korupcije. U Akcionom planu jedna od predviđenih aktivnosti kantonalnih organa uprave je usvajanje novog ili revidiranje postojećeg plana djelovanja protiv korupcije i izrada plana integriteta u roku od šest mjeseci odnosno godine dana od usvajanja Strategije.

Radno tijelo za borbu protiv korupcije imenovano je rješenjem Vlade iz ranijeg perioda¹², a prema rješenju zaduženo je za praćenje realizacije Strategije i obavještanje Vlade Kantona o poduzetim aktivnostima na njenom implementiranju, kao i uspostavljanje mehanizama efikasne saradnje i koordiniranje sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije. **Nije nam prezentirana informacija o ispunjenju obaveza budžetskih korisnika u vezi sa donošenjem planova integriteta. Također, nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je Radno tijelo pratilo implementaciju Strategije i Akcionog plana i obavještavalo Vladu o tome, i da je u toku godine bilo značajnih aktivnosti na donošenju ili ažuriranju planova integriteta budžetskih korisnika.**

Preporuka:

- ***Radno tijelo za borbu protiv korupcije treba da prati implementaciju Strategije Kantona za borbu protiv korupcije za period 2022–2027. godine i o tome obavještava Vladu, a budžetski korisnici da donesu nove ili ažuriraju postojeće planove integriteta u skladu s Akcionim planom za provedbu Strategije.***

---

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹² Rješenje Vlade Kantona iz 2016. godine, sa izmjenama do 2021. godine

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Budžet) u iznosu od 328.143.830 KM usvojen je 29. 12. 2022. godine, kada je usvojen i Zakon o izvršavanju Budžeta Kantona za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Zakon o izvršavanju Budžeta). Izmjene i dopune Budžeta u iznosu od 369.243.240 KM usvojene su 6. 12. 2023. godine.

Izmjenama i dopunama Budžeta ukupni prihodi i primici planirani su u iznosu od 369.243.240 KM od čega su prihodi 356.243.240 KM (prihodi od poreza 276.822.990 KM, neporezni prihodi 57.509.720 KM, primljeni transferi 21.899.730 KM i drugi tekući prihodi 10.800 KM), a primici od zaduživanja 13.000.000 KM.

Ukupni rashodi i izdaci planirani su iznosu od 360.743.240 KM, a pokriće deficita planirano je u iznosu od 8.500.000 KM. Struktura rashoda i izdataka je: bruto plaće i naknade (173.330.480 KM), doprinosi (16.992.595 KM), izdaci za materijal i usluge (25.834.010 KM), tekući transferi (85.505.593 KM), kapitalni transferi (21.413.905 KM), izdaci za kamate (1.649.800 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (24.736.457 KM), izdaci za otplate duga (6.780.400 KM) i tekuća rezerva 4.500.000 KM.

Prema prezentiranim podacima, nakon Izmjena i dopuna Budžeta, u skladu Zakonom o izvršavanju Budžeta izvršeno je njegovo uvećanje po osnovu neplaniranih uplata od donacija i sredstava za realizaciju projekta u iznosu od 533.935 KM, tako da su ukupno raspoloživa sredstva iznosila 361.277.175 KM. Nakon Izmjena i dopuna Budžeta na osnovu odluka Vlade i rješenja ministarstva finansija izvršene su preraspodjele unutar i između budžetskih korisnika u iznosu od 3.800.329 KM.

Utvdili smo da prilikom planiranja, izrade i izvršavanja Budžeta nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH u sljedećem:

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona Vlada je usvojila 29. 6. 2022. godine, iako je rok 31. maj;
- Ministarstvo je uputilo Vladi Dokument okvirnog budžeta (DOB) za period 2023-2025. godine 29. 6. 2022. godine, iako je propisani rok 15. juni. Vlada je Odlukom od 29. 9. 2022. godine usvojila DOB za period 2023-2025. godine, što nije u propisanom roku (do 30. juni);
- Nacrt Budžeta i mišljenje Federalnog ministarstva finansija na Nacrt Budžeta dostavljeni su Vladi u decembru 2022. godine, iako je rok do 31. 10. Prijedlog budžeta Vlada je uputila Skupštini 28. 12. 2022. godine, iako je rok 5. 11, a Skupština Kantona je usvojila Budžet 5. 1. 2023. godine;
- Članom 26. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da nacrt budžeta obavezno sadrži rashode i izdatke svakog budžetskog korisnika iskazane po kategorijama, potkategorijama, glavnim grupama, projektima i izvorima finansiranja. Utvdili smo da su doznačena sredstva po ugovoru o dodjeli potpore iz Budžeta FBiH u iznosu od 19.419.730 KM planirana kao tekući transfer na prihodovnoj strani pod izvorom 10 – budžetska sredstva, kao i u okviru rashoda u posebnom dijelu Budžeta. Za navedeno nije dato obrazloženje, te u Budžetu nije naveden ispravan izvor finansiranja ovih rashoda i izdataka;
- iako je Vlada donijela odluku o pristupanju izradi nacrta izmjena i dopuna Budžeta u maju 2023. godine, one su donesene u decembru 2023. godine. Nakon izmjena i dopuna Budžeta izvršene su preraspodjele sredstava po odlukama Vlade o preraspodjeli sredstava (ukupno 32 odluke) u iznosu od 3.800.329 KM. Najznačajnija preraspodjela izvršena je Odlukom Vlade od 28. 12. 2023. godine, kojom je odobrena preraspodjela između korisnika i unutar korisnika u iznosu od 1.768.390 KM (najveći dio se odnosi na unutrašnju preraspodjelu sredstava kod Ministarstva finansija u svrhu izmirenja obaveza po sudskim presudama). Navedeno ukazuje na to da izmjenama i dopunama Budžeta nisu uzete u obzir stvarne potrebe budžetskih korisnika, a nije nam prezentirano obrazloženje niti zahtjev uz odgovarajuću dokumentaciju za preraspodjelu sredstava kako je to propisano Zakonom;

- Zakonom o izvršavanju Budžeta nije precizno uređen način izvršavanja tekućih transfera po vrstama i budžetskim korisnicima, što nije u skladu s članom 7. Zakona o budžetima u FBiH, prema kojem se uz budžet donosi zakon kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njegovo izvršavanje.
- Pojedini rashodi i izdaci i primljeni transferi od drugih nivoa vlasti Budžetom nisu planirani na odgovarajućim kontima u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je imalo za posljedicu da finansijski izvještaji u određenim slučajevima ne daju njihov tačan prikaz prema vrstama (kod Ministarstva saobraćaja i veza planirani su i evidentirani tekući transferi jedinicama lokalne samouprave za ulaganja u lokalnu cestovnu infrastrukturu iako ne predstavljaju tekuće transfere. Također i kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta kapitalna ulaganja u sportske objekte i objekte obrazovnih ustanova planirani su i iskazani u okviru tekućih transfera. Dio primljenih transfera od drugih nivoa planiran je i evidentiran kao tekući transfer iako se odnosi na primljene kapitalne transfere).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Godišnji Program rada Vlade za 2023. donesen je u maju 2023. i upućen Skupštini. Međutim, Skupština nije razmatrala predmetni program.

Shodno navedenom, konstatujemo da se prilikom planiranja nisu poštovali propisani rokovi, Zakonom o izvršavanju Budžeta nije precizno uređen način izvršavanja tekućih transfera po vrsti i budžetskom korisniku, a dio rashoda i izdataka nije planiran na odgovarajućim pozicijama, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***rashode i izdatke budžetom planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana, poštovati rokove izrade budžeta, te Zakonom o izvršavanju budžeta precizno urediti strukturu i način izvršavanja tekućih transfera u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.***

5.2 Izvještavanje

Vlada je, na prijedlog Ministarstva finansija, u martu 2024. godine usvojila i uputila u dalju skupštinsku proceduru Izvještaj o izvršavanju Budžeta Kantona za 2023. godinu, koji je Skupština usvojila Odlukom od 7. 5. 2024. godine.

Izvještaj o radu Vlade i Kantonalnog javnog pravobranilaštva za 2023. godinu usvojeni su odlukama Skupštine od 20. 6. 2024. godine.

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje konsolidovane računovodstvene izvještaje za Budžet Kantona Ministarstvo finansija sačinilo je i dostavilo Federalnom ministarstvu finansija, u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz njih su sačinjene bilješke uz finansijske izvještaje i obrazloženje izvršenja budžeta.

S obzirom na to da su utvrđene greške u obrascima Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih te u Izvještaju o novčanim tokovima, 4. 9. 2024. godine odobren je i nadležnoj instituciji podnesen izmijenjeni godišnji finansijski izvještaj Kantona za 2023. godinu, koji je u prilogu Izvještaja.

Utvdili smo da dio budžetskih korisnika nije sačinjavao i dostavljao Ministarstvu finansija periodične izvještaje, a dio korisnika uz godišnje finansijske izvještaje nije sačinio analizu iskaza ili one ne sadrže sve propisane elemente u skladu s Pravilnikom.

Preporuka:

- ***potrebno je da budžetski korisnici sačinjavaju periodične finansijske izvještaje, a uz godišnje finansijske izvještaje sačinjavati analizu iskaza sa svim propisanim elementima, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U finansijskim izvještajima Kantona za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 339.483.500 KM. Njihovu strukturu čine: prihodi od poreza (267.344.836 KM), neporezni prihodi (37.230.917 KM), primljeni transferi i donacije (21.618.087 KM), primici od domaćeg zaduživanja (13.000.000 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (289.660 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 267.344.836 KM i u najvećem iznosu odnose se na prihod od indirektnih poreza (172.993.241 KM), porez na dobit preduzeća (47.795.089 KM), porez na dohodak (46.201.363 KM) i porez na imovinu (203.065 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Kantona.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 37.230.917 KM, a odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (30.604.458 KM), prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine (4.090.404 KM), novčane kazne (2.530.508 KM) i druge tekuće prihode (5.547 KM).

U okviru **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** najznačajnije su budžetske kantonalne naknade (15.082.680 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (6.465.620 KM), sudske takse (3.286.591 KM), prihod od pružanja javnih usluga (2.398.913 KM), administrativne takse (1.519.466 KM) i neplanirane uplate (1.849.788 KM).

U okviru budžetskih naknada evidentira se prihod za korištenje površinskih i podzemnih voda za proizvodnju električne energije u hidroelektranama (1.127.610 KM) po uplatama od JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo i JP „Elektroprivreda HZ-HB“ d.d. Mostar na ime naknade za korištenje hidroakumulacija na rijeci Neretvi. Ovi prihodi se prikupljaju na osnovu Zakona o vodama Kantona i imaju tretman javnih prihoda. Zakonom je propisano da se korištenje vodne snage za proizvodnju električne energije i druge pogonske namjene smatra korištenjem vode kao prirodnog bogatstva od posebnog značaja za Kanton i utvrđena je obaveza plaćanja naknade, s tim da s danom stupanja na snagu ugovora o koncesiji za korištenje općih dobara korisniku prestaje obaveza plaćanja ove naknade.

Prihod od pružanja javnih usluga najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo unutrašnjih poslova (1.050.672 KM) po osnovu prihoda od izdavanja putnih i ličnih dokumenata, te ostalih usluga koje pruža Ministarstvo, za koje su doneseni akti kojima je uređen način i naknade za ostvarivanje ovih prihoda. Kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta iskazano je 597.020 KM u okviru kojih se iskazuju prihodi od naknada za polaganje vozačkih ispita i polaganje stručnih ispita i nostrifikacije diploma koji su regulisani posebnim aktima.

Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine značajnim dijelom odnose se na prihod od: povrata anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu kredita (2.645.889 KM), davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa – koncesija (926.677 KM) i iznajmljivanja poslovnih prostorija (482.912 KM).

Prihod od povrata anuiteta odnosi se na uplate od Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona na ime otplate kredita, a na osnovu ugovora o regulisanju međusobnih odnosa u realizaciji kredita Saudijskog fonda za razvoj i kredita Eksport-Import Banke Republike Koreje iz ranijih godina. Naime, Kanton je u ranijem periodu zaključio ugovore o dugoročnom zaduženju na ime realizacije projekata opremanja i modernizacije bolnica.¹³

¹³ U 2010. godini sa Federalnim ministarstvom finansija za kredit Eksport-Import Republike Koreje, a 2011. godine sa Razvojnomo bankom za kredit Saudijskog fonda.

Zaključenim ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa, utvrđeno je da će Zavod u cijelosti otplatiti kredite i na način da Ministarstvo finansija Kantona otplaćuje anuitete na depozitni račun FBiH i račun Razvojne banke FBiH, a Zavod po dospijeću anuiteta vrši uplatu na depozitni račun Kantona. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Zavod redovno vrši uplatu sredstava u visini dospjelih anuiteta.

Prihodi od koncesija iskazan je u iznosu od 926.677 KM, od čega se na Ministarstva privrede odnosi 836.311 KM, a na Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (90.366 KM).

Prihodi od koncesija na području Kantona uplaćuju se na depozitni račun, u skladu sa Zakonom o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona¹⁴ raspoređuju se u omjeru 45% za kanton, a 55% jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalazi predmet koncesije. Prema obrascu raspodjela javnih prihoda na korisnike (B2 obrazac) ukupno naplaćeni prihod u 2023. godini iznosi 2.059.282 KM, od čega je u kantonalni budžet raspoređeno 926.677 KM, a u budžete jedinica lokalne samouprave 1.132.605 KM. Postupak dodjele koncesija, nadležnosti, koncesione naknade i druga pitanja od značaja za dodjelu koncesija regulisana su Zakonom o koncesijama, a odlukama Vlade definisana je visina naknada za korištenje predmeta koncesije.

Pravo na korištenje prirodnih bogatstava stiče se zaključivanjem ugovora o koncesiji, kojima se reguliše predmet, uslovi, način i vrijeme korištenja predmeta koncesije, obaveze koncesionara, koncesiona naknada, nadzor i druga pitanja. Zakonom o koncesijama Kantona utvrđeno je da nadzor nad provođenjem zaključenih ugovora vrše nadležna ministarstva, a nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz zaključenih ugovora o koncesiji obavlja Ministarstvo finansija Kantona.

U skladu sa Zakonom, Ministarstvo finansija je 2019. godine donijelo Pravilnik o uspostavljanju i vođenju registra koncesija, te je uspostavljen Registar koncesija u elektronskoj formi, na osnovu podataka dobivenih od resornih ministarstava. Ministarstvo privrede nadležno je za eksploataciju mineralnih sirovina i obnovljivih izvora energije (iskorištenje pogona vjetra, solarna energija i sl.), a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iz oblasti voda i korištenja zemljišta.

Prema prezentiranim podacima iz nadležnosti Ministarstva privrede na 31. 12. 2023. godine ukupno je zaključeno 149 ugovora o koncesiji (16 za eksploataciju mineralnih sirovina, 133 iz oblasti obnovljivih izvora energije), a 62 ugovora iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (27 ugovora za korištenje vodnih dobara i 34 za korištenje i zakup zemljišta od čega su za 11 po odlukama Vlade općine/gradovi zaključili ugovori) i 18 ugovora o koncesijama koje su zaključile jedinice lokalne samouprave na osnovu ranijih propisa, a najvećim dijelom odnose se na korištenje vodotoka rijeka.

Kod Ministarstva privrede i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede dio ugovora (iz oblasti korištenja hidropotencijala za mini hidroelektrane, i iz oblasti energetike: korištenje solarne energije i snage vjetra za vjetroelektrane) nije još aktivno, s obzirom na to da koncesionari nisu okončali sve aktivnosti u vezi sa pribavljanjem potrebnih dozvola za početak korištenja predmeta koncesije ili nisu izgrađeni potrebni objekti a što je preduslov za početak korištenja predmeta koncesije.

Zaključenim ugovorima o koncesijama utvrđena su međusobna prava i obaveze i definisano je plaćanje jednokratnih naknada po zaključivanju ugovora uz mogućnost plaćanja u ratama, a tekuća koncesiona naknada obračunava se i plaća od momenta početka eksploatacije predmeta koncesije.

Ministarstvo finansija prati naplatu ovih prihoda na osnovu uplata koncesionara i podatke dostavlja resornim ministarstvima kvartalno. Ministarstva vode pomoćne evidencije, ali korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture za naplatu koncesionih naknada niti je to previđeno zaključenim ugovorima, a potraživanja po ovom osnovu evidentiraju se samo na kraju godine na osnovu podataka nadležnih ministarstva, zbog čega se poslovne promjene u Glavnoj knjizi po ovom osnovu ne evidentiraju na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave, što je opisano u tački 6.2.1. 2. Izvještaja.

Prihod od iznajmljivanja poslovnih prostorija odnose se na prihod od izdavanja pod zakup prostorija u zgradi hotela „ERO“ na osnovu zaključenih ugovora koje je potpisala Vlada i zakupoprимci. U 2023. godini bilo je šest zaključenih ugovora o zakupu na osnovu kojih se izdaju mjesečne fakture i evidentiraju potraživanja po ovom osnovu. U odabranom uzorku uplate su vršene u skladu sa ugovorima.

---

¹⁴ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 1/13, 7/16, 6/18, 2/19 i 1/21

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 21.618.087 KM, od čega se na primljene tekuće transfere od Federacije BiH odnosi 21.603.908 KM. U skladu s važećim propisima, priznavanje transfera i donacija za posebne namjene vrši se u visini utrošenih sredstava, a neutrošeni dio sredstava se na kraju godine iskazuje na poziciji razgraničenih prihoda.

Najveći dio odnosi se na sredstava koja su doznačena od Federalnog ministarstva finansija na osnovu Ugovora o dodjeli potpore iz budžeta FBiH u iznosu od 19.417.727 KM, a iznos od 2.134.974 KM odnosi se na sredstva primljena od FBiH na ime transfera za civilne žrtve rata.

Ugovor o dodjeli potpore iz budžeta FBiH zaključen je između Vlade i Federalnog ministarstva finansija 17. 7. 2023. godine na osnovu Odluke Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija i raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2023. godine Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Kantoni“ od 19. 5. 2023. godine. Ugovorom je definisano da će se sredstva namjenski utrošiti, primjenjujući relevantne zakone i propise, posebno poštujući i dajući prednost ukupnoj namjeni dodijeljenih sredstava utvrđenih Odlukom, odnosno provođenje strukturalnih reformi i finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata u omjeru 50%:50%. Utvrđena je obaveza Kantona da Ministarstvu dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava uz propisane obrasce najkasnije do 31. 12. 2024. godine. S obzirom da nije istekao rok za pravdanje sredstava, nije sačinjen izvještaj o utrošku sredstava.

6.1.1.4 Primici

Kapitalni primici iskazani su u iznosu od 13.289.660 KM od čega se 13.000.000 KM odnosi na primitke od domaćeg zaduživanja, a 289.660 KM na primitke od prodaje stalnih sredstava.

Primici od domaćeg zaduživanja odnose se na kreditna sredstva na osnovu Ugovora o kreditu zaključenog između Vlade i Ministarstva finansija Kantona i Razvojnog bankom FBiH 11. 7. 2023. godine za projekte rekonstrukcije bolnica na području Kantona, što je detaljnije opisano u tački 6.2.4 Izvještaja.

U okviru primitaka od prodaje stalnih sredstava najveći dio iskazan je kod Ministarstva unutrašnjih poslova a odnosi se primitke od prodaje motornih vozila (119.365 KM), koja je izvršena putem javnog oglasa po Odluci Vlade od 15. 3. 2023. godine. Odlukom je ovom Ministarstvu odobrena prodaja 22 vozila koja se ne koriste (godina proizvodnje vozila od 1996. do 2014. godine). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je procjenu tržišne vrijednost vozila izvršio sudski vještak mašinske struke, a javni oglas za prodaju vozila provela je Komisija koju je imenovao ministar. Nakon provedene procedure zaključeni su ugovori o kupoprodaji vozila, a za odabrani uzorak utvrdili smo da uplate izvršene u skladu sa odredbama zaključenih ugovora.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 327.898.568 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (186.701.075 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (81.104.841 KM), izdaci za materijal i usluge (22.475.095 KM), kapitalni transfer (17.998.614 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (12.082.070 KM), izdaci za otplate dugova (6.189.306 KM) i izdaci za kamate (1.347.567 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 169.973.275 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća 146.554.606 KM i naknade troškova zaposlenih 23.418.669 KM.

Obračun plaća i naknada budžetskih korisnika Kantona vrši se u skladu sa Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti Kantona,¹⁵ Zakonom o policijskim službenicima u Kantonu,¹⁶ Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH,¹⁷ kolektivnim ugovorima, aktima Vlade o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Kantona.¹⁸ Akti Vlade, kojima su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika, nisu doneseni u skladu sa članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, te nisu usklađeni sa Zakonom. **Nije donesen zakon o plaćama i naknadama Kantona, kako je to predviđeno članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH,¹⁹ zbog čega nisu ispoštovane ni odredbe članova 59. i 60. Zakona u dijelu utvrđivanja osnovice i koeficijenata za obračun plaće, niti su plaće i naknade usaglašene sa Zakonom.**

Visina osnovice za obračun plaća budžetskih korisnika za 2023. godinu utvrđena je odlukom Vlade od 16. 11. 2022. godine. Za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike u institucijama vlasti Kantona osnovica iznosi 191 KM, a za ostale korisnike budžeta 638 KM.

Najviša neto plaća u Kantonu isplaćena je u iznosu od 5.224 KM, dok je najniža isplaćena plaća iznosila 710 KM.

Nosioci izvršne vlasti, predsjednik Vlade i ministri, ostvaruju pravo na položajni dodatak u visini 30% od iznosa plaće, na osnovu Zakona o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti Kantona. Napominjemo da odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, nije predviđena ova vrstu dodatka.

Tokom 2023. godine nije bio donesen akt kojim bi se regulisalo radno vrijeme organa javne uprave u Kantonu. U maju 2024. godine Vlada je donijela Odluku o radnom vremenu u Vladi i tijelima državne službe Kantona kojom je utvrđeno puno sedmično radno vrijeme od 40 sati raspoređeno na pet radnih dana od 8 h do 16 h, te pravo na korištenje dnevnog odmora od 30 minuta. **Međutim, Odluka o radnom vremenu u Vladi i tijelima državne službe Kantona nije usklađena s važećim propisima jer u radno vrijeme uključuje i vrijeme korištenja dnevnog odmora, što ima za posljedicu da radno vrijeme bez pauze traje 37,5 sati. S tim u vezi ističemo da je Zakonom o radu propisano da radno vrijeme iznosi 40 sati sedmično, a da se dnevni odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme.**

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu²⁰ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u uzorak evidencija o prisustvu na radu zaposlenika utvrdili smo da budžetski korisnici ne vode evidencije o radu u skladu s Pravilnikom jer ne sadrže sve propisane elemente, kao što su početak i završetak rada, prekida rada, ukupno dnevno radno vrijeme.

Uvidom u uzorak evidencija o prisustvu na poslu utvrdili smo da se evidencije budžetskih korisnika vode u pisanom obliku, ali na način da je kod većine budžetskih korisnika prisustvo na poslu evidentirano samo potpisom uposlenika, bez podataka o početku i završetku radnog vremena, kao i korištenju dnevnog odmora. Shodno navedenom, konstatujemo da evidencije o radnom vremenu nisu uspostavljene na način propisan Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 23.418.669 KM, a najznačajnije se odnose na: naknade za topli obrok (13.122.684 KM), prevoz na posao i s posla (4.068.135 KM), regres za godišnji odmor (3.196.659 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (1.331.919 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (921.328 KM) i pomoć u slučaju smrti (728.090 KM).

¹⁵ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 9/07 i 1/08

¹⁶ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 9/07, 9/12, 7/19, 5/22, 12/22 i 5/23

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09, 27/12, 55/13, 102/13, 55/17 i 61/22

¹⁸ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 4/08, 5/08, 12/08, 1/09 i 8/23

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17, 22/19 i 74/23

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Naknade koje nemaju karakter plaće regulisane su Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.²¹ Naknade za topli obrok i prevoz su uređene Odlukom o utvrđivanju visine naknade za topli obrok u 2023. godini i njenim izmjenama te Odlukom o izmjeni odluke o načinu obračuna troškova prevoza za uposlene korisnike budžeta Kantona.

Visina naknade za topli obrok u periodu od 1. 1. do 31. 8. 2023. godine iznosila je 11,39 KM po danu, a od 1. 9. do 31. 12. 2023. godine iznosila je 12,62 KM.

Regres za godišnji odmor je isplaćen na osnovu Odluke o isplati naknade za korištenje godišnjeg odmora od 1. 6. 2023. godine, po zaposleniku 633 KM. Naknada je utvrđena u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Suci, tužitelji i stručni saradnici koji obavljaju sudačku djelatnost ostvaruju ovo pravo u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama i tužitelja u FBiH.

Preporuka:

- ***potrebno je uskladiti Odluku o radnom vremenu u Vladi i tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona sa odredbama Zakona o radu, te osigurati da se evidencije o radnom vremenu uspostave i vode na način propisan Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 22.475.095 KM, od kojih se najznačajniji dio odnosi na: ugovorene i druge posebne usluge (9.330.038 KM), izdatke za tekuće održavanje (3.173.742 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (2.625.478 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (2.617.068 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge (9.330.038 KM) u najvećem iznosu odnose se na izdatke po osnovu ostalih izdataka za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada (2.106.620 KM), rad komisija (1.203.612 KM), zatezne kamate (1.137.129 KM) i izdatke za školovanje i specijalizaciju (1.012.825 KM).

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se izdaci po osnovu ugovora o djelu značajnim dijelom odnose na angažman nastavnog osoblja kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja (839.437 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (155.414 KM), Kantonalno tužilaštvo Mostar (132.970 KM), Ministarstvo privrede (117.865 KM), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (101.640 KM) i Ured predsjednika Vlade (80.606 KM).

Kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja zaključeni ugovori o djelu najvećim dijelom odnose se na angažman nastavnog osoblja za održavanje redovne nastave, odnosno za poslove koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine i sistematizovani su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Ministarstvo unutrašnjih poslova zaključivalo je ugovore o djelu za obavljanje poslova koji su u okviru sistematizovanih radnih mjesta: pravna pomoć iz djelokruga rada Kabineta ministra i administrativno tehničke poslove u neto iznosu od najmanje 46.225 KM, s tim da nam je prezentovana dokumentacija da su krajem godine raskinuti ovi ugovori. Najznačajniji dio ugovora o djelu kod Kantonalnog tužilaštva Mostar se odnosi angažovanje sudskih vještaka (46.370 KM). Kod Ureda predsjednika evidentirani su ugovori o djelu koji su se zaključivali tokom cijele godine za obavljanje savjetničkih i konsultantskih usluga iz oblasti prava, porezne i fiskalne politike, te pružanje administrativno tehničke podrške, kao i logističkih usluga (stručna priprema i organizacija posjeta predsjednika Vlade u zemlji i inostranstvu i dr.) u neto iznosu od najmanje 56.400 KM.

Kod Ministarstva privrede u 2023. godine zaključivali su ugovori o djelu za obavljanje računovodstveno finansijskih poslova kao i veći broj višemjesečnih ugovora za pomoć u Odjelu za ekonomsko-finansijske, opće i zajedničke poslove u iznosu od najmanje 25.911 KM.

---

²¹ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 4/19, 8/19 i 9/21

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je ugovore o djelu zaključilo s devet vanjskih saradnika, od toga pet koji su se odnosili na period od 12 mjeseci i poslove iz nadležnosti Ministarstva u iznosu od 60.000 KM, a odnose se na poslove implementacije strategije, prikupljanje, analizu, obradu i prezentaciju podataka u vezi određenih projekata nadležnog Ministarstva.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu u iznosu od najmanje 85.911 KM budući da su se ugovori zaključivali za redovne poslove koji se obavljaju u kontinuitetu, tokom cijele godine i za redovne poslove iz nadležnosti budžetskih korisnika koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. U skladu sa propisima, ugovori o djelu zaključuju se za jasno definisane poslove i koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršio angažuju u skladu sa odredbama Zakona o radu,²² Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i kantonalnim zakonima o obrazovanju.

Izdaci za rad komisija u najvećem iznosu su iskazani kod Ureda predsjednika Vlade (275.170 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (224.747 KM), Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (238.319 KM) i Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (75.128 KM).

Visina naknade članovima komisije utvrđuje se posebnim rješenjem, u skladu s Odlukom Vlade Kantona o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela, koje je osnovala Vlada Kantona ili rukovodioci kantonalnih tijela državne službe²³ (u daljem tekstu: Odluka o radnim tijelima). Ovom Odlukom utvrđeno je da se naknada ostvaruje samo pod uslovom da su se poslovi i radne zadaće obavljali poslije radnog vremena izuzev komisije za inventuru i iz razloga hitnosti posla što mora biti naglašeno u aktu o formiranju. Odlukom o radnim tijelima, utvrđeno je članovi radnog tijela mogu biti i stručnjaci koji nisu u radnom odnosu tijelima državne službe. Odlukom je utvrđen maksimalni iznos mjesečne naknade za rad u svim tijelima u iznosu do 200 KM, koji se ne odnosi na radna tijela koja se finansiraju uplatama fizičkih i pravnih lica i Komisiju za javne nabavke. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se odredbe Odluke o radnim tijelima ne primjenjuju dosljedno u dijelu evidencije o podacima o tačnom vremenu obavljanja radnih zadataka, kao i isplatu naknade za rad poslije radnog vremena. Naime, u uzorkovanim izvještajima o radu radnih tijela ne navodi se tačno vrijeme obavljanja radnih zadataka niti je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali da su poslovi i zadci obavljani van radnog vremena. U Izvještajima Komisije za javne nabavke navedeno je da je poslove obavljala u toku redovnog rada, a isplata mjesečne naknade članovima komisije zaposlenicima utvrđena je posebnim rješenjem²⁴.

Uvidom u dokumentaciju u vezi sa radom radnih tijela utvrdili smo da se kod većeg broja različitih komisija ne vode podaci o vremenu obavljanja poslova po osnovu angažmana u radnim tijelima, zbog čega se nismo uvjerali da je u potpunosti postupljeno u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad u radnim tijelima kojom je definisano da se naknada isplaćuje samo za obavljanje poslova izvan radnog vremena.

Ministarstvo finansija Kantona je 27. 9. 2023. godine donijelo Odluku o obračunu poreza i doprinosa za naknadu za rad u komisijama koja je stupila na snagu danom donošenja. Tom Odlukom je utvrđeno da se naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavaju kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak²⁵ i Zakona o doprinosima.²⁶ Uvidom u obračun uzorkovanih komisija u kojima su angažovani zaposlenici, utvrdili smo da njene odredbe još uvijek nisu primijenjene u skladu sa navedenim zakonima i Odlukom.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (2.617.068 KM), najvećim dijelom odnose se na poštanske usluge (1.141.706 KM) i usluge osiguranja (509.791 KM).

---

²² „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

²³ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 6/12, 8/15 i 9/15

²⁴ Rješenjem o imenovanju komisije za javne nabavke angažovana su i lica koja nisu u radnom odnosu kod Vlade ili budžetskih korisnika.

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23

U okviru izdataka za usluge osiguranja evidentiran je iznos od 492.700 KM na osnovu faktura za usluge tehničke i fizičke zaštite objekata koje je ispostavljalo pravno lice „Delta Security“ d.o.o. Čitluk, bez važećeg zaključenog ugovora. Prema prezentiranoj dokumentaciji, za ovu vrstu usluga u 2021. godini Vlada je, nakon provedene procedure javne nabavke, sa navedenim dobavljačem zaključila ugovor koji je bio na snazi do septembra 2022, a pružanje ovih usluga nastavljeno je na osnovu Zaključka Vlade iz 2014. godine.²⁷ Revizijom smo utvrdili da je postupak nabavke usluga tehničke i fizičke zaštite pravovremeno pokrenut u julu 2022. godine, ali koji nije okončan do završetka revizije, što je detaljnije opisano u tački 8. Izvještaja.

Izdaci za energiju (1.929.059 KM) odnose se na izdatke za električnu energiju (921.448 KM), lož-ulje (660.167 KM) i drvo – pelet (347.444 KM). Nabavka peleta vršena je na osnovu ugovora zaključenog s „PPT“ d.o.o. Tomislavgrad u 2022. godine, koji je bio važeći do aprila 2023. godine. U revidiranom periodu, rashodi za pelet evidentirani su u iznosu od 347.444 KM, od čega su realizovane nabavke po mjesecima: februar (174.324 KM), novembar (83.931 KM) i decembar (89.189 KM). Revizijom smo utvrdili je Vlada u februaru 2023. godini pokrenula postupak nabavke peleta, ali do okončanja revizije nije zaključen ugovor. Navedeno je imalo za posljedicu da su se nabavke peleta u zadnjem kvartalu revidirane godine u iznosu od 173.120 KM realizovale bez važećeg ugovora, što je detaljnije opisano u tački 8. Izvještaja.

Revizijom je utvrđeno da su budžetski korisnici nabavljali pelet i usluge pružanja fizičke i tehničke zaštite u iznosu od 665.820 KM bez važećih ugovora.

Preporuke:

- **angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova vršiti u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i kantonalnim zakonima o obrazovanju;**
- **obračun i isplatu naknada za komisije vršiti pod uslovom da se poslovi i zadaci obavljaju izvan radnog vremena u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona i rukovoditelja kantonalnih tijela državne službe;**
- **poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu tekući transferi i drugi tekući rashodi su iskazani u iznosu 81.104.841 KM.

Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera i ostalih rashoda dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Izmjene i dopune Budžeta za 2023. g	Izvršenje u 2023. godini	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući	85.505.593	81.104.841	85.762.087
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	27.301.232	22.116.795	22.973.940
2.	Tekući transferi pojedincima	14.299.300	13.483.098	12.496.500
3.	Tekući transferi neprofitnim	23.843.527	24.833.031	29.453.349
4.	Subvencije javnim preduzećima	14.683.800	15.014.512	13.048.952
5.	Subvencije privatnim preduzećima	3.506.700	3.140.761	3.420.069
6.	Tekući transferi u inostranstvo	31.034	0	137.505
7.	Drugi tekući rashodi	1.840.000	2.516.644	4.231.772

²⁷ Zaključak br. 01-102-2137/14 od 21. 11. 2014. godine

Zakonom o izvršavanju Budžeta (član 34) utvrđeno je da se transferi koji su u posebnom dijelu Budžeta iskazani u zbirnom iznosu i nije unaprijed poznat korisnik tih sredstava, mogu realizovati samo po programu utroška sredstava koji usvaja Vlada na prijedlog resornog ministarstva ili samostalne uprave i upravne organizacije, uz obavezu objave javnog poziva za dodjelu sredstava. **Međutim, od primjene ovih odredbi izuzeti su transferi koji su definisani članom 36. Zakona, u kojem su navedeni transferi koji će biti realizovani u skladu sa odlukama Vlade (taksativno su navedene vrste transfera i budžetski korisnici u čijem budžetu su oni planirani).**²⁸

Pored ovih odredbi, članom 34. definisano je da za sredstva tekućih transfera za koje je u Budžetu navedeno da će se dodjeljivati po Odluci Vlade Kantona, Vlada utvrditi način po precizno definisanoj metodologiji dodjeljivanja tih sredstava i isto će se koristiti u izuzetnim slučajevima, a javni poziv će biti osnovni način dodjeljivanja sredstava. **Međutim, nije definisano na koje transfere se tačno ove odredbe Zakona odnose, niti da se odnose na one iz člana 36. Zakona, a u Budžetu Kantona je samo uz pojedine pozicije transfera kao napomena navedeno „po Odluci Vlade“.**

Dalje, za transfere za koje je Budžetom Kantona definisan korisnik tekućih transfera i visina odobrenih sredstava utvrđeno je da se realizuju u mjesečnim tranšama u skladu sa propisima i nadležnostima resornih ministarstva i dostavljenih naloga za izvršenje.

Iako je Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno da će se raspodjela transfera za koje je utvrđeno da se dodjeljuju po odlukama Vlade Kantona vršiti po precizno definisanoj metodologiji dodjeljivanja, na osnovu javnog poziva kao osnovnog načina dodjeljivanja, ova metodologija nije utvrđena, a javni pozivi nisu provedeni. Ovo ima za posljedicu da je dio transfera odobren samo na osnovu zahtjeva korisnika i odluka Vlade, bez utvrđenih kriterija za raspodjelu i provedenih javnih poziva. Zbog navedenog smatramo da pri njihovoj raspodjeli nije osiguran princip transparentnosti propisan odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **za transfere čija raspodjela se vrši u skladu s odlukama Vlade donijeti metodologiju raspodjele s utvrđenim kriterijima, s ciljem osiguranja principa transparentnosti pri njihovom izvršavanju a transfere na zahtjev korisnika i bez provođenja javnog poziva dodjeljivati samo u izuzetnim slučajevima, u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.**

Transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 22.116.795 KM i najvećim dijelom se odnose na transfere iz oblasti socijalne zaštite (10.171.202 KM), općinama (6.810.771 KM) i gradovima (4.966.507 KM).

Transferi iz oblasti socijalne zaštite iskazani su kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite, i najvećim dijelom odnose se na transfer Centrima za socijalni rad na ime isplate korisnicima koji ostvaruju pravo na novčane pomoći za vrijeme trudnoće i porođaja ženama koje nisu u radnom odnosu (3.586.232 KM), naknada ženama koje su u radnom odnosu za vrijeme odsustva sa posla radi trudnoće i porođaja (3.136.359 KM), smještaj u ustanove socijalne skrbi (1.694.282 KM), isplate stalnih novčanih pomoći (733.616 KM) i jednokratne novčane pomoći za opremu djece (610.400 KM). Ovi transferi odnose se na realizaciju prava utvrđenih odredbama Zakona o socijalnoj skrbi u Hercegovačko-neretvanskom kantonu²⁹, Zakona o materijalnoj pomoći porodicama sa djecom³⁰ i Zakona o udomiteljstvu u FBiH.³¹

²⁸ tekući transferi pri Uredu predsjednika Vlade; grant za nauku i naučne institucije; tekući transfer drugim nivoima vlasti (zdravstvo) pri Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta; grant drugim nivoima vlasti (Odbor državne službe za žalbe FBiH) pri Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave grant općinama za prijevoz; transfer za pomoć medijskim kućama; transferi neprofitnim organizacijama kulturnim nacionalnim udruženjima; transferi FK Velež, HNK Zrinjski i Kantonalni nogometni savez, transferi neprofitnim organizacijama za sport; tekući transferi za prognanike i izbjeglice; tekući transferi pri Ministarstvu zdravstva, kao i transferi za razdjel 19010003; transferi pri Ministarstvu privrede; tekući transferi pri Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša; transferi neprofitnim organizacijama - transfer JP ŠGD "Šume Hercegovačko-neretvanske županije"; transfer šumsko privrednim društvima; transferi u poljoprivredi, transferi u veterinarstvu, transferi drugim nivoima vlasti pri Ministarstvu saobraćaja i veza HNK i drugi koji nisu obuhvaćeni članovima 34. i 35. ovog Zakona

²⁹ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 3/05, 1/16, 2/20 i 11/21

³⁰ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 9/22 i 11/23

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 19/17 i 15/22

U okviru transfera drugim nivoima vlasti – općinama i gradovima (11.777.278 KM) najveći dio odnosi se na transfere iskazane kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite (4.027.000 KM), Ministarstva saobraćaja i veza (2.000.000 KM), Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša (1.950.000 KM), Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (1.470.918 KM) i Ureda premijera (1.178.250 KM).

Transferi iskazani kod **Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite** (4.027.000 KM) odnosi se na doznačavanje sredstava općinama i gradovima na osnovu odluke Vlade od 21. 2. 2023. godine na ime sufinansiranja obaveza za domove zdravlja po osnovu kolektivnih ugovora iz oblasti zdravstva. Prema prezentiranom obrazloženju, kao kriterij za raspodjelu sredstava, u ranijim godinama, bio je broj uposlenih prema pojedinom domu zdravlja budući da se radi o sufinansiranju obaveza iz potpisanih kolektivnih ugovora. Sačinjena je tabela raspodjele po korisniku, međutim nije nam prezentirana dokumentacija koji su pokazatelji i podaci korišteni prilikom utvrđivanja visine sredstava po korisnicima. Transfer se realizirao kvartalno, a uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su korisnici dostavljali izvještaje o utrošku sredstava, u skladu sa Odlukom o odobravanju sredstava.

Transferi za druge nivoe vlasti kod Ureda premijera iskazan je iznos od 1.178.259 KM i to za Grad Čapljina (600.000 KM) i Grad Stolac (578.259 KM). Budžetom je ova pozicija planirana u iznosu od 50.000 KM, a izmjenama i dopunama 750.000 KM. Za više realizovan iznos u odnosu na plan sredstva su odobrena iz tekuće rezerve.

Odlukom Vlade od 21. 3. 2023. godine odobrena su sredstva korisnicima u svrhu podrške projektu u sklopu Programa Interreg IPA Cros – border Cooperation Programme Croatia – Bosnia and Herzegovina – Montenegro 2014-2020. godine koji realizira JP „Park prirode Hutovo Blato“ d.o.o. Čapljina. S obzirom na to da ovaj transfer nije planiran Budžetom u martu 2023. godine Vlada je donijela odluku kojom je za ove namjene dio sredstava osiguran unutrašnjom preraspodjelom sredstava unutar Ureda Premijera (700.000 KM), a dio iz sredstava tekuće rezerve (478.259 KM). Sredstva su se korisnicima odobrila po Odluci Vlade, na osnovu molbi korisnika.

U molbi Grada Čapljina navedeno je da je Javno preduzeće „Park prirode Hutovo blato“ d.o.o. Čapljina tražilo privremenu pozajmicu od Grada, koja bi bila vraćena po uplati sredstava od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske, a kako Grad nije u mogućnosti to finansirati, upućena je molba Vladi.

Grad Stolac je u svojoj molbi naveo da se JP Hutovo blato d.o.o. Čapljina obratio Gradu za privremenu pozajmicu sredstava za realizaciju Projekta koja će biti vraćena odmah nakon uplate sredstava od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije u Zagrebu, te da će sredstva pozajmice utrošiti na razvojne projekte u Gradu.

Sa korisnicima sredstava nisu zaključeni ugovori, niti je Odlukom Vlade ili drugim aktom utvrđena obaveza dostavljana izvještaja.

Prema prezentiranoj dokumentaciji Grad Čapljina je navedena sredstva doznačio JP Hutovo Blato na osnovu Zaključka Grada od 29. 3. 2023. godine, ali nije utvrdio obavezu povrata sredstava, s obzirom na to da je Grad u svom zahtjevu zatražio pozajmicu. Javno preduzeće je Gradu dostavilo izvještaj o utrošku sredstava, koji je Grad dostavio Vladi Kantona.

Za Grad Stolac nije nam prezentirana dokumentacija da je dostavljen izvještaj o utrošku sredstava.

Shodno navedenom, konstatujemo da sa korisnicima sredstava nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, niti je Odlukom Vlade o odobravanju sredstava propisana obaveza dostavljanja izvještaja. Zbog navedenog nije osiguran nadzor nad utroškom ovih sredstava, što je obaveza propisana Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.

Kod **Ministarstva saobraćaja i veza** iznos od 2.000.000 KM odnosi se na transfer općinama i gradovima za realizaciju projekata izgradnje cesta i cestovne infrastrukture (1.500.000 KM) i transfer za Aerodrom Mostar (500.000 KM).

Transfer za izgradnju cesta i cestovne infrastrukture realizovan je na osnovu javnog poziva za podnošenje prijave za finansiranje sanacije, rekonstrukcije i izgradnje lokalnih cesta sredstava koje je objavilo Ministarstvo, uz saglasnost Vlade. Pravo prijave na poziv imale su jedinice lokalne samouprave, a pozivom su definisane oblasti za koje se može prijaviti, te su propisani kriteriji i uslovi za učešće. Komisija koja je imenovana od ministra vršila je ocjenu formalne ispravnosti aplikacija i bodovanje prijave, te je predložila raspodjelu sredstava za sedam projekata. Vlada je na prijedlog Ministarstva 28. 9. 2023. godine donijela odluku o konačnom odabiru, odobravanju i prenosu novčanih sredstava kojom su odobrena sredstva za pet lokalnih jedinica za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i sanacije lokalnih cesta. Sredstva su odobrena: Gradu Mostar 745.000 KM za tri projekata, Grad Stolac 305.000 KM, Grad Konjic 250.000 KM, Općina Neum 150.000 KM i Općina Jablanica 50.000 KM, a sa korisnicima su zaključeni ugovori. Za odabrani uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavljali izvještaje o utrošku sredstava. **Budući da su ovi transferi odobreni u svrhu realizacije projekata za sanaciju i rekonstrukciju cesta i cestovne infrastrukture, oni predstavljaju kapitalne transfere, što ima za posljedicu da tekući i kapitalni transferi nisu planirani i evidentirani na propisanim pozicijama, shodno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH, za šta smo dali preporuku u tački 5.1 Izvještaja.**

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 24.833.031 KM, što je u odnosu na sredstva planirana Izmjenama i dopunama Budžeta (23.843.527 KM) više za 989.504 KM, s obzirom na to da su za ove namjene odobrena i dodatna sredstva iz tekuće rezerve po odlukama Vlade i vršene su preraspodjele sredstava.

U okviru ovih transfera putem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta realizirano je 19.386.286 KM, Vlade Kantona - Ured premijera (1.585.665 KM) i Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite (1.744.625 KM).

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** tekući transferi neprofitnim organizacijama najvećim dijelom odnose se na transfer za koje je Budžetom utvrđen korisnik i visina sredstava koja im je odobrena (14.743.300 KM ustanove visokog obrazovanja, institucije i udruženja iz oblasti nauke, kulture i sporta), transfer za sportsku infrastrukturu (1.580.000 KM), transfer za strateške projekte od značaja za Kanton (1.170.000 KM), transfer za medije (440.000 KM) i ostali izdaci za sport (334.900 KM) i kulturu (337.500 KM).

Transfer za korisnike koji su utvrđeni Budžetom Kantona, odnosi se na finansiranje rada 11 korisnika i to: Sveučilište u Mostaru (6.756.000 KM), Univerzitet „Džemal Bijedić“ (5.430.000 KM), FK Velež (500.000 KM), HNK Zrinjski (500.000 KM), Narodno pozorište (357.000 KM), Hrvatskog narodno kazalište (337.500 KM), Teološki institut (357.000 KM), Radio-televizija Herceg Bosne d.o.o. Mostar (220.000 KM), Studentski centar Sveučilišta (186.600 KM), Studentski centar Univerziteta (79.200 KM) i Kantonalni nogometni savez (20.000 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona definisano je da se tekući transferi, koji se finansiraju u redovnim mjesečnim tranšama (između kojih su i transfer za visoko školstvo; transfer za Hrvatsko narodno kazalište i Narodno pozorište), realizuju u skladu s propisima i nadležnostima resornih ministarstava i dostavljenim nalogima za izvršenje. Članom 36. Zakona definisano je da se ostali transferi (između kojih su transferi za FK Velež, HNK Zrinjski i Kantonalni nogometni savez) realizuju u skladu s odlukama Vlade. **Međutim, utvrdili smo da su navedeni transferi realizovani u mjesečnim tranšama, na bazi zahtjeva korisnika, bez odluka Vlade ili drugog akta o doznačavanju sredstava krajnjim korisnicima.**

Nije prezentirana dokumentacija o načinu planiranja i utvrđivanju visine sredstava korisnicima transfera koji su utvrđeni Budžetom. Doznačavanje sredstava korisnicima vršeno je u mjesečnim tranšama bez odluka ili drugog akta. S korisnicima nisu zaključeni ugovora kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze i utvrdila namjena doznačavanja sredstava, te propisala obaveza izvještavanja o utrošku sredstava i dokumentacija kojom su dokazuje namjenski utrošak. S tim u vezi, utvrdili smo da su za odabrani uzorak (visokoškolske ustanove) korisnici dostavljali izvještaj o utrošku sredstava prema kojem su ih koristili za isplatu dijela plaća i redovnih aktivnosti.

Nije nam prezentirano da je donesen propis Kantona o preuzimanju pripadajućih osnivačkih i suosnivačkih prava nad Univerzitetom „Džemal Bijedić“ i Sveučilištem u Mostaru, što je propisano članom 140. Zakona, niti da je ugovorom, odnosno sporazumom o međusobnim pravima i obavezama definisan način finansiranja visokoškolskih institucija iz Budžeta Kantona.

Zakonom o sportu Kantona³² definisan je javni interes u oblasti sporta za Kanton i jedinica lokalne samouprave, te da se sredstva za ostvarivanje javnog interesa u sportu osiguravaju iz Budžeta Kantona i budžeta jedinica lokalne zajednice. Također, propisano je da se programima u oblasti sporta utvrđuju osnovne politike i ostvarivanje javnog interesa u oblasti sporta, te da će Skupština, na prijedlog Vlade, donijeti program u oblasti sporta Kantona (koji se donosi za period od pet godina). Za provedbu kantonalnog sportskog programa Vlada donosi godišnji sportski program (do kraja januara tekuće godine), kojim se utvrđuju sportski programi za tekuću godinu, kriteriji za finansiranje, način njihovog finansiranja, subjekti, rokovi, obim i područje aktivnosti nužnih za njihovu realizaciju. Revizijom smo utvrdili da Skupština nije donijela program u oblasti sporta Kantona za period od pet godina, pa, shodno tome, ni Vlada nije donijela godišnji plan za sportske programe u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Transfer za „sportsku infrastrukturu (izgradnja, dogradnja i rekonstrukcija po odluci Vlade)“ i za „strateške projekte od značaja za Kanton i strukturne reforme (Sveučilište, Univerzitet i drugo po odluci Vlade)“ realizovan je ukupnom iznosu od 2.750.000 KM.

Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se transferi za koje je Budžetom navedeno da se realizuju po Odlukama Vlade, Vlada utvrđuje preciznu metodologiju dodjele sredstva uz obavezu javnog oglašavanja. **Međutim, revizijom smo utvrdili da su sredstva ovih transfera odobrena na osnovu zahtjeva korisnika koji su dijelom upućeni Vladi, a dijelom Ministarstvu, zbog čega konstatujemo da Vlada nije, iako je bila u obavezi, utvrdila metodologiju za dodjelu ovih sredstava, niti je utvrdila obavezu raspisivanja javnog poziva.**

Transfer za sportsku infrastrukturu (1.580.000 KM) realizovan je na osnovu tri odluke Vlade o raspodjeli sredstava kojima su odobrena sredstva za sportska udruženja na ime realizacije infrastrukturnih projekata (projekti koji se odnose na rekonstrukciju tribina na stadionu, rekonstrukciju svlačionica, sportske rasvjete, izgradnja pomoćnog stadiona, nabavku opreme i dr.), zbog čega ovi rashodi nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama.

Odlukom Vlade od 26. 5. 2023. godine odobren je ukupno iznos od 710.000 KM za devet sportskih klubova (od 20.000 KM do 150.000 KM). Odlukom Vlade od 6. 7. 2023. godine odobren je iznos od 290.000 KM za šest korisnika (od 10.000 KM do 100.000 KM), a Odlukom od 19. 12. 2023. godine odobreno je ukupno 580.000 KM za četiri sportska kluba (od 20.000 KM do 295.000 KM).

Značajniji iznosi koji su odobreni korisnicima odnose se na: FK Igman Konjic (295.000 KM), FK Velež (100.000 KM), HŠK Zrinjski (150.000 KM), NK Gošk Gabela (350.000 KM po dvije odluke), Futsal club Mostar (100.000 KM) i Judo klub „Borsa“ Mostar (100.000 KM).

Sredstva su odobrena na osnovu zahtjeva korisnika, a sa korisnicima sredstava zaključeni su ugovori o realizaciji projekata, kojima je propisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku dodijeljenih sredstava do 31.12.2023. godine ili 90 dana od uplate sredstava, te da ukoliko korisnik nije u mogućnosti dostaviti izvještaj dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da je dio korisnika dostavilo izvještaj o utrošku ili obavijest da sredstva nisu utrošena, dok je dio korisnika dostavio izvještaj tek nakon što je Ministarstvo u aprilu 2024. godine uputilo urgenciju za dostavu izvještaja.

U okviru transfera za **strateške projekte od značaja za Kanton (1.170.000 KM)** odobrena su sredstva Univerzitetu Džemal Bijedić (ukupno 1.050.000 KM) i Sveučilište Mostar (120.000 KM). Sredstva su odobrena odlukama Vlade, po zahtjevu korisnika, nakon čega su zaključeni ugovori o dodjeli sredstava. Sveučilištu Mostar odobrena su sredstva na ime finansiranja geodetskog snimanja i izrade projektne dokumentacije za obnovu kampusa, a Univerzitetu (80.000 KM) za izgradnju objekata u okviru kampusa i 170.000 KM na ime rekonstrukcije studentskog doma „Antalija“. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su korisnici dostavili izvještaj o utrošku sredstava.

---

³² „Sl. novine Hercegovačko-neretvanski kantona“, br. 6/06

U okviru ovog transfera iznos od 800.000 KM odnosi se na sredstva odobrena Univerzitetu Džemal Bijedić u Mostaru u svrhu izgradnje zgrade biblioteke po Odluci Vlade od 21. 3. 2023. godine. Sredstva su odobrena na zahtjev korisnika iz februara 2023. godine, a sa Univerzitetom zaključen je Ugovor o odobravanju sredstava kojim je utvrđena obaveza podnošenja izvještaja do 31. 12. 2023. godine, te ukoliko korisnik nije u mogućnosti dostaviti izvještaj dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo. Univerzitet je 29. 12. 2023. godine obavijestio Ministarstvo da sredstva nisu utrošena i budući da se radi o kompleksnom projektu trebat će im više vremena za realizaciju projekta, a neutrošena sredstva evidentirana su na razgraničenim prihodima. Ministarstvo je u maju 2024. godine na zahtjev korisnika odobrilo produženje roka za pravdanje utroška sredstava do 31. 12. 2026. godine uz obavezu dostavljanja izvještaj o svim faza utroška sredstava.

Rješenjem ministra formirana je komisija za ocjenu zahtjeva koji će se finansirati iz ovog transfera, kojim je utvrđeno da će komisija vrednovati aplikacije po kriteriju: korist projekata za zajednicu, funkcionalna i ekonomska opravdanost projekta i kvaliteta prijedloga i dokumentacije. Međutim, nisu propisani bodovi po kriterijima niti je utvrđena dokumentacija kojom se dokazuje ispunjenosti kriterija. Prezentiran nam je Izvještaj komisije, ali ne dokumentacija koja potvrđuje da su potencijalni korisnici imali saznanja o mogućnosti podnošenja zahtjeva, niti da je izvršeno bodovanje što ukazuje da odabir projekata nije izvršen na osnovu utvrđenih kriterija i transparentno.

Transfer ostali izdaci za kulturu realiziran je u iznosu od 337.500 KM, a **ostali izdaci za sport** u iznosu od 344.900 KM. Za realizaciju ovih transfera Vlada je donijela odluke o načinu utroška sredstava kojim je utvrđeno da će se budžetom planirani iznos utrošiti na način da se 80% sredstava realizuje po Odluci Vlade putem Javnog poziva, a 20% na osnovu pojedinačnih odluka ministra, uz saglasnost Vlade. Ministarstvo je raspisalo javne pozive za sufinansiranje djelatnosti i projekta iz oblasti kulture, odnosno sporta i imenovane su komisije za odabir projekata u skladu s Javnim pozivom. **Revizijom smo utvrdili da dio kriterija nije mjerljiv** (npr. iz oblasti kulture: stepen doprinosa afirmaciji kulture, afirmacija stvaralaštva mladih, njegovanje tradicijsko-kulturnih vrijednosti, kulturne manifestacije od značaja za Kanton; a za sport: sportska takmičenja od izuzetne važnosti za Kanton, prepoznatljivost rada i ostvarenih rezultata u medijima, ulaganje u infrastrukturu objekata od važnosti za sport). Javnim pozivnom utvrđen je raspon bodova pojedinačno po kriterijima (od 0-100, 0-200, 0-500, 0-1000 ovisno o kriteriju), ali nisu propisani podkriteriji, niti je definisan način vrednovanja prijave po utvrđenim kriterijima. **Utvrdili smo da je ocjena aplikacija vršena samo na osnovu podataka iz dostavljenih projekata aplikantata, te je veći dio izvršen na osnovu subjektivne ocjene članova komisije.** Nakon provedene procedure javnog poziva Vlada je na prijedlog Ministarstva donijela odluke o odabiru korisnika, na osnovu kojih je realizirano 240.000 KM za oblast kulture (za 172 korisnika u iznosu od 400 do 5.000 KM) i za sport 274.900 KM (za 194 korisnika u iznosima od 500 KM do 5.000 KM). Po pojedinačnim odlukama ministra, uz saglasnost Vlade, izvršena je dodjela sredstava za kulturu 97.500 KM (za više korisnika u iznosima od 1.000 KM do 10.000 KM), a za sport 70.000 KM (pojedinačni iznosi od 500 KM do 3.000 KM). **Za sredstava koja se odobravaju po odlukama ministra nisu prethodno definisani kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava.**

Transfer za pomoć medijskim kućama realiziran je u iznosu od 440.000 KM što je u odnosu na plan više za 220.000 KM, a ova sredstva odobrena su odlukom o preraspodjeli sredstava iz decembra 2023. godine.

Iznos od 220.000 KM koji je planiran Budžetom raspodijeljen je po Odluci Vlade o odobravanju utroška sredstava od 19. 12. 2023. godine za podršku 23 elektronska medija i internetska portala za pomoć u radu, na osnovu zahtjev jedinica lokalne samouprave.

Odlukom Vlade o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava od 19. 12. 2023. godine odobren je iznos od 220.000 KM jednokratno za RTV Herceg-Bosne na osnovu zahtjeva korisnika na ime pomoći u prevazilaženja problema u radu prouzrokovanih usljed poplava. Na osnovu Odluke, sa korisnikom je zaključen Ugovor 22. 12. 2023. godine prema kojem je definisao da se sredstva mogu koristiti samo za namjene navedene u Zahtjevu, te je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava u roku od 90 dana od dana uplate sredstava.

Nije nam prezentirano na koji način je utvrđena visina sredstava, a u odluci i ugovoru nije precizirano koji rashodi i izdaci će se financirati iz ovih sredstava, što je preduslov za adekvatnu kontrolu i nadzor nad utroškom sredstava. Navedeno je obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Do okončanja revizije korisnik nije dostavio izvještaj o utrošku sredstava.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 15.014.512 KM i u najvećem dijelu iskazani su kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite na ime subvencija za zdravstvene ustanove (bolnice) u iznosu od 9.207.630 KM i poticaje u poljoprivredi (4.589.362 KM).

Prema članu 36. Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Kanton osigurava sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, koja obuhvataju investicijsko i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prevoznih sredstava, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti shodno mogućnostima Budžeta Kantona.

Odlukom Vlade o mjerilima i odobravanju novčanih sredstava za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko tekuće održavanje, informatizaciju zdravstvene djelatnosti kao i vršenje osnivačkih prava nad bolničkim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Kanton za 2023. godinu od 26. 1. 2023. godine raspoređena su sredstva zdravstvenim ustanovama u ukupnom iznosu od 8.000.000 KM. Sredstva su odobrena: Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar (4.700.000 KM) ili 58,75%, Kantonalnoj bolnici dr. Safet Mujić Mostar (2.136.000 KM) ili 26,70 % i Općoj bolnici Konjic (1.164.000 KM) ili 14,55%.

U obrazloženju uz Odluku navedeno je da je Ministarstvo uvažavajući dosadašnji način i praksu raspodjele sredstava predložilo omjer raspodjele kao u prethodnoj godini. Utvrđeni kriteriji za finansiranje, odnose se na broj: ispisanih bolesnika, postelja, posteljne zauzetosti, ostvarenih BO dana, te broj i veličina objekata u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i prostorna raspršenost područja i osiguranika za koje skrbi pojedina ustanova, a za navedeno koristili su se pokazatelji iz 2021. godine. Iako su navedeni pokazatelji po kriterijima, nije prezentirano na koji način je utvrđena visina sredstava koja je odobrena po korisniku, u odnosu na ove pokazatelje. **Shodno tome, ne možemo potvrditi da je visina subvencija za zdravstvene ustanove po korisnicima određena na osnovu utvrđenih pokazatelja za vrednovanje kriterija.**

Sa korisnicima sredstava zaključeni su Ugovori o sufinansiranju na osnovu kojih je vršeno doznačavanje sredstava u jednakim mjesečnim tranšama. Ugovorima je utvrđeno da će korisnici doznačena sredstva koristiti u skladu s Programom utroška koji je dio ugovora kao i da dostavljaju izvještaje o namjenskom utrošku. Sveučilišna klinička bolnica Mostar je Programom utroška planirala investicijsko ulaganje od 350.000 KM, investiciono i tekuće održavanje u iznosu od 750.000 KM, informatizaciju zdravstvene djelatnosti 100.000 KM i tekuće poslovanje (lijekovi, sanitetski i laboratorijski materijal i dr) u iznosu od 3.500.000 KM. Kantonalna bolnica dr. Safet Mujić Mostar je Programom utroška planirala izmirenje obaveza prema dobavljačima u iznosu od 1.586.000 KM i dio za izmirenje obaveza po osnovu kolektivnih ugovora od 550.000 KM, a Opća bolnica Konjic izmirenje doprinosa i obezbjeđenje tekućeg poslovanja u iznosu 1.164.000 KM. Uvidom u uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavljali izvještaje o utrošku u skladu sa Ugovorom.

Pored redovnih subvencija, Vlada je 25. 4. 2023. godine donijela Odluku o odobravanju i načinu utroška novčanih sredstava utvrđenih Budžetom za 2023. godinu s pozicije Ministarstva „subvencije za bolnice“ kojom se obvezala da će prilikom izmjene i dopune Budžeta osigurati dodatna sredstva od 800.000 KM. Sredstva su odobrena Sveučilišnoj klinici bolnice Mostar (500.000 KM) i JU Opća bolnica Konjic (300.000 KM), na osnovu molbi za finansijsku pomoć, u svrhu redovnog plaćanja dospjelih obaveza u procesu finansijske konsolidacije. U obrazloženju odluke navode se moguće posljedice ne izmirivanja poreznih obaveza po osnovu Sporazuma s Poreznom upravom FBiH koje su zaključile ove ustanove na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH. Korisnici su dostavili izvještaj o utrošku sredstva u skladu sa Odlukom.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima iskazane su u iznosu od 3.140.761 KM, od čega se na Ministarstvo privrede odnosi (1.917.500 KM) i Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša (1.000.000 KM).

Kod **Ministarstva privrede** subvencije se odnose na transfer za: rast i razvoj malih i srednjih preduzeća i obrta i poticaje novoosnovanim subjektima u iznosu od 1.297.500 KM i implementaciju novih znanja i tehnologija i standarda (620.000 KM).

Transfer za rast i razvoj malih i srednjih preduzeća i obrta i poticaje novoosnovanim subjektima realizovan je po Programu utroška sredstava koji je usvojila Vlada Odlukom od 10. 5. 2023. godine. Mjere poticaja razvrstane su u tri lota: lot 1 - poticaj poduzetnicima početnicima (planirana ukupno sredstva u iznosu od 100.000 KM – pojedinačno za fizička lica maksimalno do 5.000 KM i pravna lica do 10.000 KM); lot 2 - poticaj tehnološkom razvoju i digitalizaciji (ukupno 800.000 KM – po korisniku maksimalno do 40.000 KM) i lot 3 - poticaj obrtima, starim i tradicionalnim djelatnostima (400.000 KM – po korisniku maksimalno do 5.000 KM).

Ministarstvo je za raspodjelu sredstava objavilo javni poziv za odabir korisnika i imenovalo komisiju za provedbu poziva. Utvrđeni kriteriji za odabir korisnika su: broj zaposlenih, pripadnost vlasnika ciljnoj skupini (žene, mlade osobe do 35 godina, osobe sa invaliditetom), ravnomjerna teritorijalna zastupljenost, broj godina prisustva na tržištu, stepen sufinansiranja, novo zapošljavanje. Pravo prijave imali su subjekti male privrede – pravne i fizičke osobe (obrtnici) sa sjedištem na području Kantona.

U skladu sa Pravilnikom o postupcima u provođenju Programa razvoja male privrede Kantona 2021-2024. godine i njegovim izmjenama (u daljem tekstu: Pravilnik)³³ komisija je donijela Poslovnik o radu kojim je detaljno utvrđen način rada.

Zadatak komisije je da vrši administrativnu provjeru i ocjenjivanje prijava koje ispunjavaju formalno-pravne uslove, nakon čega dostavlja ministru listu uspješnih prijava za svaku pojedinu mjeru, te kada završi zadatke dostavlja ministru zapisnike sa sjednica i pismeni izvještaj o radu Komisije. **Napominjemo da je Izmjenama Pravilnika iz septembra 2022. godine utvrđeno da će, nakon što komisija dostavi navedene akte, ministar izvršiti dodatno ocjenjivanje uspješnih prijava samo po osnovu kriterija kvalitet projekata. Shodno tome, komisija može na osnovu utvrđenih kriterija dodijeliti ukupno 90 bodova, a ministar do 10 bodova. Na osnovu ukupnog broja bodova ministar sačinjava prijedlog odluke o odabiru korisnika, a konačnu odluku donosi Vlada.**

Također, propisano je da prilikom utvrđivanja prijedloga odluke o odabiru korisnika ministar može uzeti u obzir ukupan iznos sredstava koji je aplikant prethodno dobio od ministarstva u posljednje tri godine, pri čemu prednost mogu imati aplikanti sa liste uspješnih kandidata koji nisu prethodno dobili sredstva poticaja, zatim kvalitet projekta, u smislu njegove usklađenosti sa strateškim dokumentima Kantona, kao i druge poznate činjenice.

Ovim odredbama Pravilnika propisano je da ministar ima diskreciono pravo da bira korisnike, odnosno projekte na osnovu kriterija kvalitet, i da može uzeti u obzir i druge poznate činjenice za koje konstatujemo da nisu jasne, nedvosmislene i mjerljive, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost ovih odredbi Pravilnika.

Komisija je sačinila izvještaj o radu koji je dostavila ministru 14. 7. 2023. godine u prilogu kojeg su zapisnici komisije sa ocjene sadržaja prijava, lista odbačenih korisnika, bodovne liste komisije za svaki lot, te je dala pregled i korisnika sa iznosima koje su korisnici dobili u posljednje tri godine. Prema izvještaju komisije ukupno je pristiglo 383 prijava, od toga odbijeno 72 a bodovane su 302 prijave.

Vlada je 25. 7. 2023. godine, na prijedlog Ministarstva, donijela odluku o davanju ovlaštenja ministru da nastavi i okonča proceduru odabira korisnika poticajnih sredstava, shodno listi uspješnih aplikanata, sačinjenoj od strane stručne komisije Ministarstva. Pozivajući se na odredbe ove Odluke, ministar je 9. 8. 2023. godine donio Odluku o odabiru korisnika poticajnih sredstava i to za lot 1 ukupno 100.000 KM za 36 korisnika, lot 2 ukupno 800.000 KM za 46 korisnika i lot 3 ukupno 398.000 KM za 181 korisnika. **Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom i Programom, kojim je utvrđeno da Vlada na prijedlog ministarstva donosi konačnu odluku o odabiru korisnika.**

³³ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 7/21 i 8/22

Uvidom u Odluku o odabiru korisnika utvrdili smo da su u pojedinim slučajevima sredstva odobrena aplikantima koje je stručna komisija ocijenila sa manjim brojem bodova, a pojedini aplikanti s većim brojem bodova nisu ušli u izbor za raspodjelu sredstava (koji prema prezentiranim podacima nisu ostvarili poticaj u ranijem periodu). Također, u određenim slučajevima nižerangirani aplikanti predloženi su za dodjelu većeg iznosa sredstava od visoko rangiranih (primjer lot 2 – Poticaji tehnološkom razvoju i digitalizaciji, Commerc Media d.o.o. Mostar sa 35,26 bodova odobreno je 27.000 KM, a OB Produkt d.o.o. Čapljina sa 41,43 boda odobreno je 10.000 KM).

Ne možemo potvrditi na koji način je ministar utvrdio korisnike i visinu sredstava u Odluci o odabiru korisnika, budući da nam nije prezentirana dokumentacija o tome na koji način je izvršio bodovanje po kriteriju „kvalitet projekta“.

Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrdili smo da odabir korisnika za raspodjelu transfera za rast i razvoj malih i srednjih preduzeća i obrta i poticaje novoosnovanim subjektima u iznosu od 1.297.500 KM nije izvršen shodno izvještaju i bodovnoj listi aplikacija stručne komisije, kako je to propisano Odlukom Vlade o davanju ovlaštenja ministru za dalje provođenje i okončanje procedure odabira korisnika poticajnih sredstava. Vlada nije donijela konačnu odluku o odabiru korisnika, već Odluku o davanju saglasnosti ministru za dalje provođenje i okončanje procedure odabira korisnika. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima i Programom utroška sredstava, niti da je prilikom raspodjele subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima u potpunosti osiguran princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Transfer za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda kod Ministarstva privrede realizovan je u iznosu od 620.000 KM, što je u odnosu planirani iznos izmjenama i dopuna Budžeta više za iznos od 200.000 KM, koji je odobren iz tekuće rezerve. Za realizaciju ovog transfera u toku godine Vlada je donijela tri programa utroška sredstava.

Utvrdili smo da se iznos od 200.000 KM odnosi na transfer koji je realizovan iz tekuće rezerve Budžeta 2023. godine na osnovu Odluke Vlade od 28. 2. 2023. godine o odobravanju novčanih sredstava za realizaciju Programa utroška sredstava tekućeg transfera za implementaciju novih znanja i tehnologija i standarda utvrđenih izmjenama i dopuna Budžetom za 2022. godine. U tački 2. ove Odluke utvrđeno je da je Program sastavni dio Odluke. Prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstvo je sačinilo Program 28. 12. 2022. godine, ali koji Vlada nije usvojila u 2022. godini. Programom je utvrđeno 10 korisnika i visina sredstava koja im je odobrena (pojedinačni iznosi od 9.000 KM do 39.000 KM) za projekte opremanja proizvodne hale i nabavka alata, digitalizacija tehnološkog procesa, poboljšanje procesa, proširenje postojećih kapaciteta i sl.

Ministar je nakon usvajanja Programa utroška sredstava, donio odluku o odabiru korisnika, te su sa korisnicima zaključeni ugovori o implementaciji poticajnih sredstava u martu 2023. godine.

Utvrdili smo da su sredstva raspodijeljena korisnicima na osnovu zahtjeva koji su dostavljeni u decembru 2022. godine. Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su decidno definisane vrste projekata i aktivnosti koje se trebaju realizirati iz ovog transfera, da su ostali potencijalni korisnici imali informaciju o mogućnosti odobravanja sredstava i da su utvrđeni kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava, čime nije osigurana transparentnost. Budući da je ovaj transfer planiran Budžetom za 2022. godinu, a realizovan je iz sredstava tekuće rezerve u 2023. godini, konstatujemo da nisu blagovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji ovih sredstava, niti je ispoštovan princip jedne godine u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Također, ne možemo potvrditi da su po ovom osnovu sredstva tekuće rezerve odobrena za hitne i nepredviđene namjene, kako je propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.

Na osnovu Programa utroška sredstava koji je usvojila Vlada Odlukom od 23. 3. 2023. godine, na prijedlog Ministarstva, u iznosu od 200.000 KM utvrđena je raspodjela sredstava za 8 korisnika (iznosi od 10.000 KM do 45.000 KM). Sredstava su odobrena za projekte digitalizacije poslovnih procesa i digitalizacije i proširenje trenutnih kapaciteta, poboljšavanja procesa u firmi, proširenje postojećih kapaciteta i dr. **I za ovaj dio transfera konstatovali smo da su sredstva odobrena korisnicima po zahtjevu, a nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je objavljen javni poziv, utvrđena namjena korištenja sredstava, te kriteriji za raspodjelu sredstava.**

Pored navedenih transfera, treći Program utroška sredstava usvojen je Odlukom Vlade od 10. 5. 2023. godine u iznosu od 220.000 KM. Programom je definisan širok obim ciljeva programa pomoći privrednim subjektima³⁴ i kriteriji, a ministar je imenovao komisiju za dodjelu sredstava, koja je imala zadatak da vrši ocjenu zahtjeva.

Utvrđeni kriteriji su bili: da li se provedbom programa i projekta ispunjavaju prioriteta definisani strateškim i planskim dokumentima, da li se ostvaruje viši interes i značaj za širu zajednicu; postignuti uspjesi iskustvo podnositelja prijava u naznačenoj oblasti te stručni kapacitet za provedbu planiranih aktivnosti; potpora i institucionalnim i organizacijskom razvoju privrednih subjekata; prednost u finansiranju. Ocjena ponuda vršena je u rasponu od 1 do 5, a ukupan broj bodova predstavlja zbir svih bodova dodijeljenih u obrascu za ocjenjivanje. Prema Zapisniku o radi komisije od 24. 5. 2023. godine od 19 zahtjeva komisije ja ocijenila da 12 ispunjava formalno pravne uslove, te je izvršila bodovanje. **Prema navedenom, za raspodjelu ovih sredstava nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji niti je propisana dokumentacija na osnovu koje bi se dokazala ispunjenost utvrđenih kriterija, što ukazuje na rizik da je odabir korisnika izvršen na osnovu subjektivne ocjene komisije.**

Kod **Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša** iskazan je iznos od 1.000.000 KM koji se odnosi na subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima a realizovan je na osnovu Programa i izmjenama programa utroška sredstava „Transfer jačanja turističkih kapaciteta“ utvrđenih izmjenama i dopunama u budžeta Kantona 2022. godinu (u daljem tekstu: Program utroška sredstava). Ovim Programom planirana su sredstva za sljedeće: diverzifikacija poslovanja i održivi turistički potencijal, poboljšanje uslova postojeće kategorizacije smještajnih objekata (mjera 1), razvoj turističke ponude na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima (mjera 2) i podrška radu incoming putničkih agencija (mjera 3).

Javni poziv za raspodjelu ovih sredstava objavljen je 22. 12. 2022. godine, kojim su definisane kategorije korisnika i projekata, obavezna dokumentacija te kriteriji vrednovanja. Proceduru javnog poziva i vrednovanje prijava po utvrđenim kriterijima provela je komisija koju je imenovao ministar.

Na prijedlog komisije, ministar je 23. 1. 2023. godine donio Odluku o korisnicima finansijske podrške iz transfera za jačanje turističkih kapaciteta, kojom su sredstva raspoređena za: mjeru 1 u visini 816.440 KM (108 korisnika u iznosu od 2.160 do 15.000 KM); mjeru 2 u visini 69.560 KM (šest korisnika u pojedinačnim iznosima od 9.560 do 17.000 KM) i mjeru 3 u iznosu od 114.000 KM (pet korisnika pojedinačni iznosi od 15.000 KM do 29.000 KM). Na osnovu ove Odluke sa korisnicima su zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obavezama 25. odnosno 26. 1. 2023. godine.

Budući da je ovaj transfer odobren Budžetom za 2022. godinu, nadležno ministarstvo je Ministarstvu finansija 30. 1. 2023. godine uputilo prijedlog dopune Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava za davanje prethodnog mišljenja. U prijedlogu je navedeno da se izvrši dopuna Odluke u dijelu „da se realizacija ove Odluke izvrši iz sredstava planiranih u Budžetu 2023. godine“. Isti dan je Ministarstva finansija dalo mišljenje da nema smetnji da prijedlog Odluke uputi Vladi na razmatranje. Shodno tome, prijedlog Odluke dostavljen je Vladi, koja je 21. 2. 2023. godine usvojila „Odluku o dopuni Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava Transfera za jačanje turističkih kapaciteta utvrđenih izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2022. godinu“. Na osnovu ove Odluke, ministar je 15. 3. 2023. godine donio Odluku o izmjeni Odluke o korisnicima finansijske podrške iz sredstava „transfer za jačanje turističkih kapaciteta“ kojom će se realizacija ove Odluke izvršiti iz sredstava planiranih u Budžetu Kantona za 2023. godinu. S tim u vezi, rashodi po ovom osnovu knjigovodstveno su evidentirani u 2023. godini.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Komisija provjeravala pojedinačne izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava ali nije sačinjen izvještaj o utrošenim sredstvima koje je Ministarstvo bilo dužno dostaviti Vladi Kantona u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta i Programom utroška sredstava.

---

³⁴ Aktivnosti i projektima kojim se promiču ciljevi za unapređenje novih znanja i tehnologija i standarda; afirmacija stvaralaštva mladih; sudjelovanja ili organizaciju manifestacija iz područja naučno - kongresnih i istraživačkih djelatnosti; podrška vannastavnim programima/projektima u školstvu; poticanje obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja s ciljem sticanja znanja i vještina za povećanje zaposlenih i prilagođavanje potrebama tržišta rada, posebno deficitarnim zanimanja; područje turizma i održivog razvoja i podrška projektima iz drugih područja od općeg interesa

Program utroška sredstava za transfer jačanja turističkih kapaciteta planiranih izmjenama i dopunama Budžetom za 2022. godinu usvojen je Odlukom Vlade tek 21. 12. 2022. godine, zbog čega je Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša raspisalo javni poziv za raspodjelu ovog transfera 22. 12. 2022. godine. Ovo je imalo za posljedicu da je realizacija transfera koji se odnose na prethodnu godinu odobrena iz Budžeta 2023. godine i da su rashodi u iznosu od najmanje od 1.000.000 KM iskazani u finansijskim izvještajima za 2023. godinu, na osnovu Odluke Vlade o izmjeni i dopuni Programa utroška iz februara 2023. godine. S obzirom na to da se ovi rashodi odnose na prethodnu godinu, oni nisu evidentirani i iskazani u periodu na koji se odnose, što nije u skladu sa načelom jedne godine i modificiranog nastanka događaja. Također, Ministarstvo nije sačinjavalo izvještaje o namjenskom utrošku sredstava prema Vladi u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta. Napominjemo da je ovaj transfer za 2023. godinu realiziran pravovremeno i iskazan na poziciji transfera za druge nivoe vlasti, budući da su u skladu s programom utroška i javnim pozivom pravo na dodjelu ovih sredstava imale jedinice lokalne samouprave.

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 2.516.644 KM, a odnose se na izvršne sudske presude, rješenja o izvršnih rješenja i vansudske nagodbe (1.966.169 KM) i povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (550.476 KM). Iznos od 1.770.114 KM odnosi se na evidentiranje rashoda po osnovu izvršnih sudskih rješenja koja su zaprimljena kod banaka u revidiranoj godini, a obaveze po ovom osnovu iskazane su u okviru dugoročnih obaveza Kantona.

Transfer drugim nivoima vlasti kod Ministarstva saobraćaja i veza u iznosu od 1.500.000 KM i transferi neprofitnim organizacijama kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta za sportsku infrastrukturu i strateške projekte od značaja u ukupnom iznosu od 2.750.000 KM odobreni su u svrhu realizacije kapitalnih projekata i predstavljaju kapitalne transfere. Zbog toga ovi transferi nisu planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike. Navedeno ima za posljedicu da finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz transfera po vrstama i korisnicima u ukupnom iznosu od 4.250.000 KM, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, za šta smo dali preporuku u tački 5.1 Izvještaja.

Raspodjela transfera za sportsku infrastrukturu i strateške projekte (2.750.000 KM) izvršena je na osnovu odluka Vlade po zahtjevima korisnika bez utvrđenih kriterija, za koje Vlada nije utvrdila metodologiju dodjele uz obavezu javnog oglašavanja, kako je to propisano Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona. Također, transfer za medije u iznosu od 220.000 KM odobren je Odlukom Vlade samo na zahtjev korisnika. Kod Ministarstva privrede dio transfera za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda u iznosu od 400.000 KM realizovan je na osnovu programa utroška sredstava koji je usvojila Vlada na prijedlog ministarstva, kojima su utvrđeni korisnici i visina sredstava koja im je odobrena bez prethodno provedenog javnog poziva i utvrđenih kriterija. Zbog navedenog raspodjela dijela tekućih transfera u iznosu najmanje od 3.370.00 KM izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i utvrđenih kriterija za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava, zbog čega nije osigurana transparentnost prilikom raspodjele sredstava.

Kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta za ostale transfere za sport i kulturu (514.900 KM) i za dio transfera za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda Ministarstva privrede (220.000 KM) utvrđeni su kriteriji za raspodjelu sredstava, od kojih dio nije mjerljiv.

Za subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima za rast i razvoj malih i srednjih preduzeća i obrta i poticaje novoosnovanim subjektima kod Ministarstva privrede u iznosu od 1.297.500 KM revizijom se nismo uvjerali na koji način je izvršen konačan odabir korisnika, te da je raspodjela sredstava izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima i odredbama Programa utroška sredstava. Pravilnikom o razvoju o postupcima u provođenju Programa razvoja male privrede Kantona utvrđeno je da, pored bodovanja komisije po kriterijima utvrđenim programom utroška sredstava (do 90 bodova), ministar vrši bodovanje aplikacija (do 10 bodova) na osnovu kriterija kvalitet projekata, koji nije jasan i mjerljiv. Pored toga, propisano je da prilikom utvrđivanja prijedloga odluke o odabiru korisnika ministar može uzeti u obzir ukupan iznos sredstava koji je aplikant prethodno dobio od ministarstva u posljednje tri godine, pri čemu prednost mogu imati aplikanti koji nisu prethodno dobili sredstva poticaja, zatim kvalitet projekta, u smislu njegove usklađenosti sa strateškim dokumentima Kantona, kao i druge poznate činjenice.

Na nivou Kantona nisu poduzete aktivnosti u skladu s propisima kako bi se osigurao osnov za planiranje i utvrđivanje visine sredstava za korisnike budžetskih sredstava iz oblasti visokog obrazovanja i sporta.

Za dio transfera utvrdili smo da s krajnjim korisnicima nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, utvrdila jasna namjena doznačavanja sredstava, niti je drugim aktom propisana obaveza dostavljanja izvještaja. U pojedinim slučajevima nije jasno definisano koji rashodi i izdaci se mogu finansirati iz doznačenih sredstava, što je preduslov za adekvatan nadzor nad utroškom sredstava i obaveza propisan Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona (kod Ureda premijera transfer za druge nivoe vlasti, za korisnike transfera neprofitnim organizacijama koji su utvrđeni Budžetom, dio transfera za medije kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta).

Za subvencije zdravstvenim ustanovama utvrđeni su kriteriji za raspodjelu sredstava i pokazatelji za vrednovanje tih kriterija, ali nismo se uvjerali na koji način je utvrđena visina sredstava odobrena po korisniku u odnosu na ove pokazatelje.

Kod Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša transfer jačanja turističkih kapaciteta u iznosu od 1.000.000 KM odnosi se na realizaciju transfera koji je planiran u 2022. godini. Aktivnosti za njegovu realizaciju pokrenute su u decembru 2022. godine, što je imalo za posljedicu da je realizacija transfera koji se odnosi na prethodnu godinu odobrena iz Budžeta 2023. godine i da su rashodi u navedenom iznosu iskazani u finansijskim izvještajima za 2023. godinu. S obzirom na to da se ovi rashodi odnose na prethodnu godinu, oni nisu evidentirani i iskazani u periodu na koji se odnose, što nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja. Ministarstvo nije sačinjavalo izvještaje o namjenskom utrošku sredstava prema Vladi u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti na donošenju propisa o preuzimanju osnivačkih i suosnivačkih prava i regulisanju međusobnih prava i obaveza sa Univerzitetom „Džemal Bijedić“ i Sveučilištem u Mostaru, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona, te donijeti Program u oblasti sporta za period od pet godina, kao i godišnji program za oblast sporta, u skladu sa Zakonom o sportu;*
- *sa korisnicima transfera koji su utvrđeni Budžetom i za transfere kod Ureda premijera zaključivati ugovore kojima će se precizno utvrditi namjena odobrenih sredstava i regulisati međusobna prava i obaveze, te vršiti nadzor nad utroškom sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *utvrditi visinu subvencija po zdravstvenim ustanovama na osnovu pokazatelja utvrđenih po definisanim kriterijima.*
- *preispitati odredbe Pravilnika o postupcima u provođenju Programa razvoja male privrede Kantona 2021-2024. godine u dijelu načina vrednovanja aplikacija, te odabir korisnika subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima vršiti na osnovu sačinjenih bodovnih listi poštujući princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *prilikom raspodjele transfera za sportsku infrastrukturu i strateške projekte, ostale izdatke za kulturu i sport, te implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda utvrditi mjerljive kriterije i dokumentaciju kojom se utvrđuje njihova ispunjenost;*
- *evidentirati rashode i obaveze po načelu modificiranog nastanka događaja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *podnositi izvještaje o provedenim programskim aktivnostima i postignutim efektima i ciljevima za transfer jačanje turističkih kapaciteta u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 17.998.614 KM od čega se na kapitalne transfere javnim preduzećima odnosi 13.899.900 KM, drugim nivoima vlasti (3.038.624 KM) i neprofitnim organizacijama (1.060.000 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona, propisano je da se izdvajanja koja su u posebnom dijelu Budžeta iskazana zbirnim iznosima, a odnose se na sredstva kapitalnih transfera, mogu realizovati samo nakon usvajanja programa utroška tih sredstava ili Odlukama Vlade.

Kapitalni transferi javnim preduzećima u cijelosti su iskazani kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite. U okviru ovog transfera iznos od 13.000.000 KM odnosi se na transfer bolnicama, koji je realizovan iz kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH, za projekte izgradnje, obnove i opremanja bolnica u Kantonu. Na osnovu Odluke Skupštine o kreditnom zaduženju Kantona³⁵ zaključen je Ugovor o kreditu sa Razvojnou bankom FBiH 11. 7. 2023. godine, a aneks ovog ugovora 20. 10. 2023. godine i 19. 1. 2024. godine. Način realizacije ovog transfera utvrđen je Odlukom Vlade o odobravanju i utrošku novčanih sredstava utvrđenih izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2023. godinu u svrhu dodjele kapitalnih transfera bolničkim zdravstvenim ustanovama od 29. 12. 2023. godine i zaključenim Ugovorima o dodjeli i načinu utroška finansijskih sredstava zaključenih sa korisnicima 29. 12. 2023. godine. Sredstva su odobrena: 1. Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar u iznosu od 7.000.000 KM na ime opremanja Klinike za dječije bolesti – Pedijatrije SKB, 2. Kantonalnoj bolnici „Dr. Safet Mujić“ Mostar (4.500.000 KM) na ime izgradnje, obnove i opremanja više odjela kantonalne bolnice i 3. Općoj bolnici Konjic (1.500.000 KM) u svrhu dogradnje i opremanja novih odjela. Ugovorima su definisana međusobna prava i obaveze u vezi dodjele ovih sredstava, a sastavni dio ugovora je Investicijski projekat izgradnje, obnove i opremanje bolnica u Kantonu od 6. 6. 2023. godine. Definisano je da će Ministarstvo po potpisivanju ugovora dostaviti nalog Ministarstvu finansija za doznačavanje sredstava korisnicima, te da su korisnici dužni dostavljati detaljne kvartalne izvještaje o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava sa specifikacijom, kopijama računa i dokazima o uplati, kao i svu potrebnu dokumentaciju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, koje će usvajati Vlada Kantona. Sredstva su korisnicima doznačena krajem januara 2024. godine, a prema pisanom obrazloženju od 20. 6. 2024. godine u toku je formiranje Komisije – implementacijske jedinice od Vlade koja će vršiti kontrolu namjenskog utroška ovih sredstava.

U okviru ovog transfera iznos od 899.990 KM odnosi se na transfer za tri bolničke zdravstvene ustanove u svrhu sufinansiranja nabavke medicinske opreme koja su odobrena iz tekuće rezerve po Odluci Vlade o odobravanju novčanih sredstava od 19. 4. 2023. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji bolnice su u aprilu i martu 2023. godine dostavile zamolbe za nabavku opreme, a budući da Budžetom nisu planirana sredstva za ove namjene odobrena su iz tekuće rezerve. Sredstva su realizovana za: Sveučilišnu bolnicu Mostar u iznosu od 500.000 KM za nabavku dva ultrazvučna uređaja za kliničku upotrebu i dijagnostiku; JU Kantonalnu bolnicu „DR. Safet Mujić“ Mostar (200.000 KM) za nabavku UZV aparata s transezofagealanom, lineranom i konveksnom sondom i JU Opću bolnicu Konjic (199.990 KM) za nabavku novih aparata za bolnički laboratorij i nedostajuće opreme za operacijsku salu. Odlukom je utvrđena obaveza bolnicama da prije isplate sredstava, dostave detaljan izvještaj o utrošenim sredstvima, odnosno potpisane Ugovore nakon provedenih postupaka javne nabavke, na osnovu čega će biti izvršeno plaćanje.

U skladu sa odredbama Odluke, nakon dostavljenih izvještaja i prateće dokumentacije između Ministarstva i bolnica 20. 12. 2023. godine zaključeni su Ugovori o dodjeli i načinu utroška sredstava. Utvrdili smo da su sredstva doznačena korisnicima 28. 12. 2023. godine, a korisnici su u skladu sa Ugovorom, Ministarstvu dostavili dokaze o izvršenim plaćanjima.

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (3.038.624 KM) najvećim dijelom iskazani su kod: Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (2.198.579 KM) i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (540.000 KM).

³⁵ „Sl. novine Hercegovačko – neretvanskog kantona“, br. 2/22 i 5/23

Kod **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** kapitalni transferi odnose se na transfer iz sredstava vodnih naknada. Za realizaciju ovih transfera Vlada je Odlukom od 25. 4. 2023. godine usvojila Program utroška sredstava s pozicije „Namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 7.686.746 KM, od čega se na kapitalne transfere odnosi 6.513.905 KM. Iz ovih sredstava planirana je realizacija novih projekata u iznosu sufinansiranja od 2.635.399 KM i nastavak realizacije projekata iz prethodnog perioda u iznosu od 3.870.506 KM. Odabir novih projekata izvršen je na osnovu poziva za dostavu prijedloga projekata iz oblasti vodoprivrede za sufinansiranje iz sredstava vodnih naknada koje je Ministarstvo uputilo općinama i gradovima sa područja Kantona u oktobra 2022. godine. Utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava po korisnicima su: osnovni kriterij – izbor projekata koji su tehnički spremni za realizaciju u tekućoj godini i za koji se može zatvoriti finansijska konstrukcija, te ostali kriteriji: princip solidarnosti, udjel u prikupljenim vodnim naknadama, broj stanovnika, značaj predmetnog projekta s obzirom na korištenje istog u dvije i više gradova/općina Kantona i veličina općine.

Sredstva su odobrena za sufinansiranje projekta izvođenja radova na vodovodnim i kanalizacionim objektima, a sa korisnicima su zaključeni ugovori o sufinansiranju projekta kojim su definisana međusobna prava i obaveze. Realizacija ovih transfera ovisi o dinamici realizacije projekta od korisnika i najveći dio doznachava se korisnicima po dostavljanju faktura od izvođača radova i dobavljača, s kojim su općine/gradovi nakon provedenih procedura javnih nabavki zaključili ugovore.

Prema izvještaju o realizaciji Programa utroška sredstava u 2023. godini, kapitalni transferi realizirani su u iznosu 2.198.624 KM, što je 34% od ukupno planiranih sredstava. Odobrena a nerealizirana sredstva nisu doznachena korisnicima budući da se vrši prenos neutrošenih namjenskih sredstava u narednu godinu³⁶. Veći dio realiziranih sredstava (1.301.154 KM) odnosi se na realizaciju projekata iz ranijeg perioda (51% od plana za ove namjene), a na realizaciju projekata iz tekuće godine odnosi se 897.470 KM (34% od plana). Ministarstvo je u Izvještaju o realizaciji Programa utroška sredstava, navelo da je problem realizacije projekata kompleksnost istih, potrebno vrijeme za njihovu pripremu i realizaciju, pribavljanje saglasnosti, te provođenje procedura javnih nabavki i sl. ali nije dato detaljno obrazloženje po pojedinačnim projektima i razlozima nerealizacije. Navedeno ima značajnost jer je na kraju godine veći dio nerealizovanih projekata koji su odobreni u prethodnim godinama (ukupan iznos nerealiziranih projekata u vrijednosti od 2.540.728 KM).

Transferi iz vodnih naknada realizovani su samo 34% u odnosu na plan, od čega se značajan dio odnosi na realizaciju projekata iz ranijeg perioda. Značajan dio odobrenih projekata iz ranijeg perioda nije realizovan, jer nisu pribavljene potrebne saglasnost za izvođenje radova, nisu okončani postupci javnih nabavki ili projekti za koje su sredstva bila odobrena nisu pripremljeni na odgovarajući način. Ministarstvo je sačinilo Informaciju o realizaciji Programa, ali nije vršilo analizu kojom bi se detaljnije utvrdili razlozi niske realizacije i poduzele odgovarajuće mjere u dijelu koji se odnosi na ocjenu predloženih projekata s ciljem veće realizacije planiranih sredstava za ove namjene.

Preporuka:

- **izvršiti analizu odobrenih projekata koji se finansiraju od vodnih naknada iz ranijeg perioda i utvrditi zbog čega nisu okončani, u cilju veće realizacije ovih sredstava.**

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama (1.060.000 KM) u cijelosti su iskazani kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** i odnose se na realizaciju projekata rekonstrukcije i izgradnje objekata ustanova kulture (500.000 KM), izgradnja i opremanje sportske dvorane Bijelo polje (220.000 KM) i rekonstrukcija i izgradnja školskih objekata (340.000 KM).

U okviru ovog transfera iznos od 220.000 KM odnosi se na transfer za JU OŠ Bijelo polje po Odluci Vlade od 15. 3. 2023. godine na ime realizacije projekta izgradnje sportske dvorane. Budžetom je utvrđen navedeni korisnik i visina sredstava, a za realizaciju transfera zaključen je ugovor kojim su regulisana međusobna prava i obaveze.

³⁶ Ukupna vrijednost nerealiziranih sredstava je 4.278.657 KM od toga se iznos od 1.737.929 KM odnosi na projekte odobrene u 2023. godini, a 2.540.728 KM na projekte iz prethodnih godina

Škola je dostavila obavijest u kojoj je navedeno da nije utrošila sredstva jer zbog kašnjenja u realizaciji ugovora roba nije isporučena, te nije ni plaćena, a navela je i da se sredstva nalaze na računu, ali nije dostavila izvod kao dokaz uz izvještaj.

Sredstva u iznosu od 500.000 KM odnose se na transfer za finansiranje projekata ustanova kulture, koja se odobrena po Odluci Vlade od 20. 6. 2023. godine za: JU Narodno pozorište (240.000 KM), Hrvatsko narodno kazalište u Mostaru (140.000 KM) na ime sanacije vodovodnog priključka i odvodnje i Franjevački samostan Rama Ščit (120.000 KM) za izgradnju Galerije i biblioteke. **Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se sredstva odobrila na osnovu zahtjeva korisnika, bez prethodno utvrđenih kriterija i bez javnog poziva potencijalnim korisnicima, zbog čega nije osiguran princip transparentnosti.** Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su Hrvatsko narodno pozorište i JU Narodno pozorište u skladu sa ugovorom do kraja 2023. godine dostavili obavijest Ministarstvu da sredstava nisu utrošena, jer su projekti u toku odnosno da postupak nabavke nije okončan, te su tražili produženje roka. Shodno tome, u 2024. godini Narodno pozorište je dostavilo izvještaj o utrošku sredstava, a Hrvatsko narodno kazalište je u septembru 2024. godine tražilo prolongiranje roka za dostavu izvještaja u kojem je navedeno da je proveden postupak javne nabavke, ali da se završetak radova očekuje početkom 2025. godine.

Konstatujemo da je raspodjela kapitalnih transfera za ustanove kulture u iznosu od 500.000 KM izvršena po odlukama Vlade na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i kriterija raspodjele sredstava, čime nije osiguran princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **utvrditi kriterije za raspodjelu kapitalnih transfera za ustanove kulture uz raspisivanje javnog poziva, u cilju osiguranja transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate realizovane su u iznosu od 1.347.567 KM i odnosi se na plaćanje kamata po kreditima na osnovu ugovora o kreditnom zaduženju i faktura Federalnog ministarstva finansija, odnosno obavijesti banaka.

6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 12.082.070 KM, a odnose na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (8.206.890 KM), nabavku opreme (3.091.350 KM), stalnih sredstava u obliku prava (692.301 KM) i zemljišta (91.529 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje najvećim dijelom odnosi se na rekonstrukciju cesta i mostova (6.353.856 KM) i rekonstrukciju zgrada (1.853.034 KM). Izgradnja i rekonstrukcija cesta i mostova finansira se iz namjenskih sredstava, a projekti se realizuju po programu utroška sredstava koji u skladu sa Zakonom o cestama FBiH usvaja Vlada na prijedlog Ministarstva za saobraćaj i veze - Uprave za ceste i zaključenim ugovorima sa izabranim dobavljačima nakon provedenih postupaka javne nabavke.

Izdaci za rekonstrukciju zgrada najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva unutrašnjih poslova (1.843.034 KM).

U okviru nabavke opreme najvećim dijelom se odnosi na nabavku motornih vozila (1.141.020 KM), kompjutersku opremu (635.336 KM), policijsku opremu (617.540 KM) i opremu za ispitivanje okoliša (252.817 KM). Izdaci za nabavku motornih vozila najvećim dijelom odnose se na: Upravu za civilnu zaštitu i vatrogastvo (472.147 KM od čega je 209.148 KM finansirano iz namjenskih sredstava), MUP (309.305 KM) i odnosi se na izdatke za nabavku vozila putem lizinga po ugovorima koji su najvećim dijelom zaključeni u ranijem periodu, te Skupštine (253.518 KM). Izdaci za policijsku opremu najvećim dijelom odnose se na nabavku uređaja za nadzor i kontrolu vozila u prometu (radara) 449.982 KM.

Dio postupaka i procedura nabavki stalnih sredstava za odabrani uzorak obrazloženi su u tački 8. Izvještaja.

Revizijom smo utvrdili da je Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona 3. 8. 2023. godine sa „GTR“ d.o.o. Mostar, nakon otvorenog postupka javne nabavke, zaključilo Ugovor za izvođenje radova demolacije i izgradnje novog objekta PS Prozor – Rama I faza. Ukupno ugovorena vrijednost radova je 1.322.362 KM, rok završetka radova je 180 dana od dana uvođenja u posao, te je definisano da će se 100% ugovorene vrijednosti platiti avansno. **U Glavnoj knjizi Ministarstva unutrašnjih poslova na poziciji izdataka za rekonstrukciju zgrada evidentiran je iznos od 1.322.362 KM koji se odnosi na isplaćeni avans dobavljaču, po predračunu od dobavljača „GTR“ d.o.o. Mostar koji je ispostavljen u skladu s Ugovorom. Istovremeno je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje na poziciji stalnih sredstava – zgrade, i izvora stalnih sredstava, iako radovi nisu izvršeni u cijelosti.** Prema prezentiranoj dokumentaciji, izvođač je uveden u posao 18. 9. 2023. godine te je rok izvršenja radova mart 2024. godine). U periodu oktobar – decembar 2023. godine ispostavljene su privremene situacije za izvršene radove u ukupnom iznosu od 409.979 KM što je 31% ukupno ugovorene vrijednosti radova. Prema prezentiranoj dokumentaciji radovi po ovom ugovoru obustavljeni su u januaru 2024. godine zbog vremenskih neprilika, te su radovi nastavljeni u martu 2024. godine, a prema petoj privremenoj situaciji do 30. 4. 2024. godine izvedeno je ukupno vrijednosti radova u iznosu od 585.895 KM ili 44% ugovorene vrijednosti.

Dati avans dobavljaču po ugovoru o izvođenju radova evidentiran je na poziciji izdataka za nabavku stalnih sredstava i kao povećanje stalnih sredstava i njihovih izvora, što nije u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona. Navedeno ima za posljedicu da su izdaci za nabavku stalnih sredstava, stalna sredstva i izvori sredstava više, a potraživanja za dati avansi manje iskazana za 912.383 KM, za šta smo dali preporuku u tački 6.2.1.2 Izvještaja.

6.1.2.7 Tekuća rezerva

Budžetom je planirana tekuća rezerva u iznosu od 2.500.000 KM, a izmjenama i dopunama Budžeta planirana je u iznosu od 4.500.000 KM. Prema izvještaju o korištenju sredstava na 31. 12. 2023. godine realizovana su na osnovu Odluka Vlade u iznosu od 2.642.606 KM.

Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona propisano je da o korištenju sredstva tekuće rezerve odlučuje Vlada Kantona uz mišljenje Ministarstva finansija o stanju tekuće rezerve, te da se iz tekuće rezerve podmiruju hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku budžetske godine. Utvrdili smo da su se sredstva tekuće rezerve najvećim dijelom odobravala za tekuće transfere i izdatke za nabavku stalnih sredstava po odlukama Vlade. Sredstva su se odobravala na ime sufinansiranja nabavke medicinske opreme za bolnice, za poticaje u poljoprivredi, potpore za realizaciju projekata, realizaciju tekućih transfera i to dio za realizaciju iz prethodne godine, nabavku stalnih sredstava, finansijsku pomoć udruženjima na osnovu zahtjeva, i sl.

Za raspodjelu sredstva Vlada nije donijela akt kojim bi se definisao način odobravanja, procedura i kriteriji za korištenje sredstava tekuće rezerve. Tekuća rezerva se koristila na osnovu odluka Vlade, a mišljenja Ministarstva o stanju tekuće rezerve odnosno o visini raspoloživih sredstava za isplatu, nisu prezentirana, što je propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti u vezi sa donošenjem procedura za korištenje sredstava tekuće rezerve, a za korištenje ovih sredstava osigurati mišljenja Ministarstva finansija o stanju tekuće rezerve, kako je definisano Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.**

6.1.2.8 Izdaci otplate dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 6.189.306 KM i odnosi se na otplate kredita na osnovu zaključenih ugovora o dugoročnim kreditima. Utvrdili smo da su se obaveze po kreditima redovno izmirivale.

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	356.243.240	326.193.840	287.372.335	91,6
II	RASHODI	329.226.383	309.627.192	276.240.040	94
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	27.016.857	16.566.648	11.132.295	61,3
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	24.736.457	11.792.410	7.052.954	47,7
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	2.280.400	4.774.238	4.079.341	209,4
VI	NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	6.219.600	6.810.694	-5.267.879	109,5
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	8.500.000	11.584.932	-1.188.272	136,3

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	15.039.106	26.622.690	56,5
---	------------	------------	------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 16.566.647 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 326.193.840 KM, a rashodi u iznosu od 309.627.192 KM. Nakon uključivanja u obračun primitaka od prodaje stalnih sredstava (289.660 KM) i primitaka od kreditnog zaduživanja (13.000.000 KM), te izdataka za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 12.082.070 KM i izdataka za otplatu dugova od 6.189.306 KM, ostvaren je ukupan pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 11.584.932 KM.

Utvdili smo da je finansijski rezultat 2023. godine manje iskazan za najmanje 1.000.000 KM jer je dio rashoda za tekuće transfere za jačanje turističkih kapaciteta koji su planirani Budžetom za 2022. godinu realizovan i knjigovodstveno evidentiran u finansijskim izvještajima za 2023. godinu. Ovo nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja kojim je propisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Navedeno je detaljnije opisano i data je preporuka u tački 6.1.2.3 Izvještaja.

U bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) u iznosu od 15.039.106 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 11.583.584 KM. Smanjenje neraspoređenog viška rashoda nad prihodima rezultat je ostvarenog pozitivnog finansijskog rezultata u tekućoj godini (11.584.932 KM), te korekcije knjiženja (1.348 KM). Značajan dio iskazanog akumuliranog deficita odnosi se na obaveze po osnovu Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Kantona (tačka 6.2.4 Izvještaja).

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 94.847.822 KM od čega se na stanje na transakcijskim računima odnosi 86.783.259 KM, ostala novčana sredstva (705.263 KM), sredstva u blagajni (15.587 KM) i ostala izdvojena sredstva (1.777 KM). Iskazana stanja usaglašena su sa izvodima na 31. 12. 2023. godine.

Javni prihodi uplaćuju se na depozitni račun s kojeg se sredstva svakodnevno prenose na transakcijske račune i namjenske podračune. Ugovor o depozitnom računu i pružanju usluga platnog promet zaključen je sa UniCredit bankom d.d. Sarajevo u ranijem periodu na neodređeno vrijeme.

Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2024. godini proveden je javni poziv za pružanje usluga platnog prometa, nakon kojih su zaključeni novi ugovori.

Poslovne transakcije u Kantonu obavljaju se putem Jedinstvenog računa trezora u okviru kojeg je u ranijem periodu otvoren depozitni račun kod UniCredit banke d.d. Mostar, tri transakcijska računa (kod UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank i ASA banka) putem kojeg se obavljaju poslove transakcije Kantona, šest podračuna za namjenska sredstva (kod UniCredit banke d.d. Mostar, Raiffeisen banke d.d. Sarajevo, ASA banka) i račun kod Razvojne banke FBiH za kreditna sredstva. Stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima iskazano je 56.827.737 KM, stanje na podračunima za namjenska sredstva iskazano je u iznosu od 17.000.520 KM i kod Razvojne banke FBiH iznos od 13.000.000 KM koji se odnosi na kreditna sredstva za realizaciju projekata modernizacije i opremanje zdravstvenih ustanova. Sredstava na podračunima odnose se na neutrošena namjenska sredstava po osnovu prihoda za ceste (10.170.304 KM), vode (5.767.414 KM), zaštitu od prirodnih nesreća (902.502 KM), za šume (105.672 KM) i za protivpožarnu zaštitu (54.628 KM).

Revizijom smo utvrdili da su u ranijem periodu otvoreni računi pravosudnih institucija (Kantonalni sud, Općinski sud Mostar, Općinski sud Konjic, Općinski sud Čapljina i Općinski sud Čitluk) za depozite koji nisu u okviru Jedinstvenog računa Trezora. Ovi računi koriste se kod uplata i isplata u parničnim ili krivičnim predmetima. Poslovne promjene koje se odnose na transakcijske račune pravosudnih institucija knjigovodstveno se ne evidentiraju u okviru Glavne knjige trezora, niti su donesene procedure za njihovo evidentiranje.

Preporuka:

- ***potrebno je da Ministarstvo finansija utvrdi procedure evidentiranja novčanih sredstava pravosudnih institucija i evidentira poslovne promjene po ovim računima u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru.***

6.2.1.2   Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 2.338.389 KM u okviru kojih se na potraživanja u zemlji (1.910.178 KM), ostala potraživanja (129.671 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (119.385 KM), ostala potraživanja (382.953 KM) i potraživanja od fizičkih od fizičkih lica (45.257 KM).

U okviru potraživanja u zemlji značajan iznos odnosi na potraživanja za isporučene usluge i robu (1.398.713 KM) od čega su potraživanja Ministarstva finansija iskazana u iznosu od 1.190.687 KM za potraživanja od Hrvatske pošte d.o.o. Mostar i JP BH Pošte za administrativne i sudske takse. Kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iznos od 161.622 KM odnosi se na potraživanja po osnovu ugovora za korištenje poljoprivrednog zemljišta i zakup zemljišta te za korištenje vodnih dobara. Kod Ureda predsjednika Vlade iskazana su potraživanja u iznosu od 44.174 KM po osnovu zakupa u zgradi hotela „Ero“.

Revizijom smo utvrdili smo da se ne izdaju računi za korištenje prirodnih resursa, a potraživanja po osnovu koncesionih naknada u Glavnoj knjizi trezora evidentiraju se samo na kraju godine, kada se na osnovu dostavljenih podataka iz nadležnih ministarstava evidentira iznos nenaplaćenih potraživanja na datum bilansa. Prema tome, na 31. 12. 2023. godine evidentirana su nenaplaćena potraživanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u iznosu od 54.097 KM (od čega se iznos od 31.560 KM po ugovorima o koncesijama za korištenje vodnih dobara, a 22.537 KM za korištenje zemljišta). Ministarstvo privrede je dostavilo dopis u kojem je navelo da nema nenaplaćenih potraživanja. Utvrdili smo da se nisu dosljedno poštovala odredbe zaključenih ugovora za korištenje obalnih morskih voda i vodnih dobara za potrebe obavljanja turističkih djelatnosti vodnih dobara jer koncesionari nisu vršili uplatu godišnje tekuće naknade mjesečno kako je definisano ugovorima.

Ministarstvo unutrašnjih poslova dati avans izvođačima radova u iznosu od 912.383 KM nije knjigovodstveno evidentiralo u skladu sa Računovodstvenim politikama koje su u primjeni. Naime, dati avansi knjiženi su kao izdaci za nabavku stalnih sredstava i povećanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Kantona.

Zbog navedenog konstatujemo da se potraživanja po osnovu koncesionih naknada ne evidentiraju na osnovu relevantne dokumentacije i u periodu kada su nastala. Također, kratkoročna potraživanja manje su iskazana za 912.383 KM, s obzirom na to da je Ministarstvo unutrašnjih poslova date avanse knjigovodstveno evidentiralo kao izdatak za nabavku stalnih sredstava i povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i Trezor Kantona.

Preporuka:

- *potraživanja po osnovu koncesionih naknada knjigovodstveno evidentirati na osnovu vjerodostojne dokumentacije i u periodu na koji se odnose, a date avanse dobavljačima knjigovodstveno evidentirati na način propisan Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona.*

6.2.2 Stalna sredstva

6.2.2.1 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 187.747.892 KM (nabavne vrijednosti 276.558.773 KM, ispravke vrijednosti 88.810.881 KM). Njihovu nabavnu vrijednosti čine: građevine (205.045.261 KM), oprema (46.663.601 KM), sredstva u pripremi (14.453.254 KM), stalna sredstva u obliku prava (9.120.999 KM), zemljište (644.332 KM), sredstva van upotrebe (626.527 KM) i ostala stalna sredstva (4.799 KM).

U okviru građevina najveći dio se odnosi na iskazanu kod vrijednost cesta i mostova (165.012.631 KM kod Ministarstva saobraćaja i veza) i zgrade od 39.416.726 KM.

Kod Vlade Kantona na poziciji zgrada iskazana na nabavna vrijednost zgrada od 2.299.626 KM, od kojih se na zgradu Ministarstva finansija odnosi 2.000.000 KM i zgradu Skupštine 291.926 KM.

U revidiranoj godini povećanje vrijednosti zgrada iskaza su u iznosu od 2.991.997 KM a najveći dio odnosi se na MUP (1.843.034 KM) na ime rekonstrukcije objekata. Kod Kantonalnog suda u Mostaru povećanje vrijednost zgrade u iznosu od 982.085 KM, a koji je evidentiran na odnosu Ugovora koji je zaključen 14. 12. 2023. godine između Suda kao korisnika i Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Ugovorom je utvrđeno da se vrši prenos nabavljeni i izvršenih građevinskih radova u okviru implementacije projekta mjera energetske efikasnosti i da će korisnik navedeno evidentirati u skladu sa računovodstvenim propisima.

Revizijom smo utvrdili da je kod Ministarstva unutrašnjih poslova na poziciji zgrada evidentirana vrijednost ukupno isplaćenog avansa u iznosu od 1.322.362 KM na osnovu Ugovora za izvođenje radova demolacije i izgradnje novog objekta PS Prozor – Rama I faza zaključenog sa „GTR“ d.o.o. Mostar 3. 8. 2023. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji do kraja 2023. godine ukupno je izvedeno radova u vrijednosti od 409.979 KM (za period oktobar- decembar 2023. godine). **Budući da se radi o avansnom plaćanju, te da radovi nisu okončani do kraja revidirane godine, u konsolidovanim finansijskim izvještajima stalna sredstava su precijenjena za 912.383 KM, što nije u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Navedeno je detaljnije opisano u tački 6.1.2.6 Izvještaja.**

Sredstva u pripremi najvećim dijelom iskazana su kod Vlade Kantona (11.364.342 KM) i odnosi se na kupljeni poslovni prostor (Hotel „Ero“ Mostar) u ranijem periodu za smještaj kantonalnih organa i tijela i zgrada koju koristi škola Druga Gimnazija Mostar (1.666.142 KM) za koju još nije riješeno pitanje imovinsko-pravnih odnosa i utvrđivanje vlasništva iako su pokrenute aktivnosti po ovom pitanju (u toku je sudski postupak koji nije okončan).

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine³⁷ Kanton je bilo u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Kanton bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 29.759.470 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa prestala je obaveza revalorizacije.

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 29.759.470 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Također, stalna sredstva više su iskazana za 912.383 KM, budući da je kod Ministarstva unutrašnjih poslova na poziciji zgrada evidentiran isplaćeni avans dobavljaču za radove koji nisu završeni do datuma bilansa. Za ovaj iznos manje su iskazana potraživanja za date avanse.

6.2.3 Dugoročni plasmani i razgraničenja

U konsolidovanim finansijskim izvještajima **dugoročni plasmani** iskazani su u iznosu od (22.869.276 KM) od čega se 21.779.838 KM odnosi na evidentirana potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona za iznos glavnice i kamate po osnovu kredita iz Saudijskog fonda (11.153.395 KM od čega je 9.803.707 KM glavnice i 1.349.688 KM kamate) i kredita Export-Import banke Republike Koreje (10.626.443 KM, glavnica 10.021.152 KM i 605.291 KM kamate). Naime, Kanton je u ranijem periodu sa Federalnim ministarstvom finansija zaključio ugovore o kreditnom zaduženju na ime finansiranja projekta izgradnje i modernizacije bolnica, a 2011. godini između Kantona i Zavoda zaključeni su ugovori o regulisanju međusobnih odnosa u realizaciji kredita kojima je definisano da će Zavod u cijelosti otplaćivati navedene kredite. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Zavod vrši redovno uplate sredstava u visini anuiteta, kao i da se redovno izmiruju obaveze.

U okviru **dugoročnih razgraničenja** najveći iznos od 11.231.891 KM odnosi se na razgraničene rashode po osnovu kamata po ugovorima o dugoročnim kreditima i zajmove.

6.2.4 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

U konsolidovanim finansijskim izvještajima **kratkoročne obaveze i razgraničenja** iskazana su u iznosu od 78.294.572 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 31.497.963 KM, kratkoročne kredite i zajmove 1.500.000 KM, obaveze prema zaposlenicima 21.416.185 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama 5.000.000 KM i kratkoročna razgraničenja 18.880.424 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze u najvećoj mjeri odnose se na obaveze: prema dobavljačima 4.583.868 KM, obaveze prema fizičkim licima (4.289.920 KM), za tekuće transfere neprofitnim organizacijama (4.000.618 KM), za tekuće transfere drugim nivoima vlasti (3.181.952 KM) i obaveze za kapitalne transfere (13.374.182 KM). Značajan dio obaveza po transferima odnosi se zadnji kvartal 2023. godine, koje su izmirene u januaru 2024 godine.

Obaveze u iznosu od 6.424.122 KM odnose se na obaveze po unutrašnjem dugu koje su nastale u periodu od 1997. do 2004. godine. Način i rokovi za izmirivanje obaveza utvrđeni su Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Kantona iz 2006. godine i trebalo ih je izmiriti (plaćanjem iz budžeta ili otpisom) u periodu od osam godina, odnosno do 2014. godine.

³⁷ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Sl. novine FBiH“, br. 58/16)

Na 31. 12. 2023. godine ove obaveze čine: obaveze za pozajmicu od Vlade FBiH iz 2002. godine (1.500.000 KM), doprinose za PIO/MIO (638.310 KM), tužene plaće i naknade (317.540 KM), obaveze za beneficirani radni staž kod MUP-a (242.788 KM) i obaveze za poreze i doprinose (3.725.484 KM). Ove obaveze se izmiruju u pojedinačnim slučajevima prilikom odlaska uposlenika u penziju i u 2023. godini izmirene su u ukupnom iznosu od 307.060 KM (208.005 KM za beneficirani radni staž kod MUP-a i 99.054 KM obaveze za PIO/MIO).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 18.880.424 KM, a odnose se na razgraničene namjenske prihode (16.725.151 KM), razgraničene ostale prihode (1.558.688 KM) i razgraničeni prihodi od donacija (596.585 KM).

U okviru razgraničenih namjenski prihoda najveći dio odnose se neutrošena namjenska sredstava: za ceste (8.754.316 KM); od vodnih naknada (5.392.961 KM); rekultivaciju zemljišta (1.325.032 KM), za zaštitu od prirodnih nesreća (684.029 KM) i od naknada za šume (105.672 KM).

Razgraničeni ostali prihodi se većim dijelom odnose na potraživanja po osnovu sudskih i administrativnih taksi.

6.2.5 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 117.806.861 KM, odnose se na obaveze Kantona po dugoročnim kreditima i zajmovima (85.094.154 KM) i ostale dugoročne obaveze (32.712.707 KM). Obaveze po dugoročnim kreditima i zajmovima se odnose na obaveze prema Federaciji BiH i obaveze po kreditima kod Razvojne banke FBiH.

U okviru iskazanih dugoročnih kredita i zajmova iznos od 73.862.263 KM odnosi se na glavnica, a iznos od 11.231.891 KM na kamate.

Struktura i stanje ovih obaveza daju se u tabeli:

Osnov kreditnog zaduženja	Period otplate duga		Ukupan iznos kredita	Stanje 31. 12. 2023. godine ³⁸
	Glavnica	Kamata		
Kreditno zaduženje za energetska efikasnost			10.419.284	6.677.704
Kredit Svjetske banke IDA	2019 - 2029.	2016 - 2029.	4.701.361	2.442.605
Kredit Svjetske banke IDA	2020 - 2030.	2017- 2030.	1.901.682	1.165.728
Kredit Svjetske banke IDA	2021 - 2031.	2018 - 2031.	1.219.596	861.898
Kredit Svjetske banke IDA	2022 - 2032.	2020 - 2032.	2.022.059	1.650.159
Kredit Svjetske banke IDA	2024 – 2032.	2022- 2032.	574.586	557.314
Kreditno zaduženje za nabavku zgrade za smještaj Vlade Kantona			12.031.966	2.242.116
Razvojna banka FBiH	2020 - 2024.	2019 - 2024.	12.031.966	2.242.116
Kreditno zaduženje za obnovu i izgradnju bolnica			90.180.632	76.174.334
Saudijski fond	2024 -2044.	2019- 2044.	41.498.654	39.429.401
Saudijski fond (kredit kod Razvojne banke FBiH)	2014-2034.	2010-2034	15.537.660	11.153.395
Export-Import banka Republike Koreje	2015-2032.	2010-2032	18.179.223	10.626.443
Razvojna banka FBiH za finansiranje projekata sanacije, adaptacije, rekonstrukcije i opremanja bolnica u Kantonu	2024-2035.	2024-2035.	14.965.095	14.965.095
UKUPNO			112.631.882	85.094.154

Dugoročne obaveze odnose se obaveze po zaključenim podugovorima o kreditima koje je Kanton zaključio sa Federacijom BiH (za realizaciju projekta energetske efikasnosti, modernizacija i izgradnja bolnica), ugovora sa Razvojnomo bankom FBiH (za nabavku zgrade za smještaj Vlade, projekat sanacije i izgradnje bolnica, adaptacije, bolnica nastavak).

³⁸ Ukupan iznos kredita i stanje duga u tabeli čini glavnica i kamata.

U julu 2023. godini između Kantona i Razvojne banke zaključen je Ugovor o kreditu kojim je odobren kredit u iznosu od 13.000.000 KM za finansiranje projekata sanacije, adaptacije, rekonstrukcije i opremanja bolnica u Kantonu, a na osnovu Odluke Skupštine o kreditnom zaduženju za realizovanje projekata izgradnje, obnove i opremanja bolnica u Kantonu³⁹, što je šire opisano u tački 6.1.2.4 Izvještaja. Rok otplate kredita je 144 mjeseci, bez grace perioda, počevši od dana doznake kreditnih sredstava na račun korisnika, uz kamatnu stopu 2,5% na godišnjem nivou. Sredstva kredita su postala operativna u decembru 2023. godine, a prema Otplatnom planu prva rata dospijeva u januaru 2024. godine, a posljednja u decembru 2035. godine.

U okviru dugoročnih obaveza evidentirane su obaveze u iznosu od 21.779.838 KM, koje se odnose na kredit Saudijskog fonda za razvoj za finansiranje završetka i opremanja 3 bolnice (regionalni medicinski centar „Dr. Safet Mujić“ Mostar, Opća bolnica Konjic i Sveučilišna klinička bolnica Mostar) u iznosu 11.153.395 KM i obaveze po kreditu Export-Import banke Republike Koreje za Projekat modernizacije bolnica II faza u iznosu od 10.626.443 KM. Za ove kredite Kanton je zaključio ugovore o zajmu sa Federalnim ministarstvom finansija, odnosno Razvojnou bankom FBiH, što je detaljnije opisano u ranijim revizorskim izvještajima. Potom su, Kanton i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona 2011. godine zaključili ugovore o regulisanju međusobnih odnosa u realizaciji kredita kojim se Zavod obavezuje da će u cijelosti otplatiti kredite. Otplatu kredita vrši Ministarstvo u skladu sa otplatnim planom, a za dospjelu ratu evidentira kratkoročna potraživanja prema Zavodu, koja se zatvaraju na osnovu uplate sredstava od Zavoda i iskazuje na poziciji prihoda od otplate anuiteta. Po ovom osnovu je na poziciji dugoročnih plasmana i izvora sredstava evidentirano potraživanja prema Zavodu za iznos ukupno preostale obaveze po navedenim kreditima. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Zavod redovno vrši uplate prema Kantonu, te se redovno izmiruju kreditne obaveze.

U finansijskim izvještajima iskazane dugoročne obaveze odnose se na ugovoreni iznos kredita i kamate. U odnosu na evidencije Federalnog ministarstva finansija, ove obaveze su veće za iznos evidentiranih pripadajućih kamata, te činjenice da Ministarstvo knjigovodstveno evidentira kredite u njihovoj ugovorenoj vrijednosti, a ne u iznosu angažovanih sredstava. Sa Razvojnou bankom FBiH, na datum bilansa usaglašeno je stanje putem izvoda otvorenih stavki, ali nam nije prezentirana dokumentacija da je izvršeno usaglašavanje obaveza sa Federalnim ministarstvom finansija.

Ostale dugoročne obaveze (32.712.706 KM) odnose se na obaveze po osnovu sudskih rješenja (31.592.355 KM) i obaveze po osnovu ugovora o lizingu za nabavku vozila MUP-a (1.120.351 KM).

Obaveze po osnovu sudskih rješenja odnose se na sudska rješenja o izvršenju svih budžetskih korisnika Kantona (27.814.275 KM) i obaveze po Sporazumu o vansudskoj nagodbi Vlade Kantona i Grada Mostara (3.778.080 KM).

Obaveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju značajnim dijelom odnose se na obaveze po tužbama zaposlenika iz radnih odnosa, koja su zaprimljena u Banku za njihovu naplatu. Evidentiranje ovih obaveza u bilansu vrši se od 2018. godine kada je izvršeno evidentiranje na osnovu odluke Vlade Kantona na ostalim dugoročnim obavezama i drugim tekućim rashodima – izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju.

Vlada Kantona je 28. 7. 2020. godine usvojila Akcioni plan aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Balić i drugi protiv BiH i ostalih presuda prema Kantonu i uputila ga Skupštini Kantona na informaciju. U ovom planu navedene su obaveze sa stanjem 2019. godine, aktivnosti koje su poduzete i koje se planiraju poduzeti za izmirenje ovih obaveza (izdvajanja iz budžeta, uštede iz budžeta, vansudske nagodbe). Planirano je izmirenje ovih obaveza u narednih 13 godina, ali nije navedena struktura i plan otplate po godinama.

Prema prezentiranim podacima u 2023. godini izmirene su obaveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju sa pripadajućim kamatama i vansudskih nagodbi u iznosu od 7.690.830 KM (za presude u redovnom postupku 1.650.378 KM i vansudske nagodbe 6.040.452 KM).

---

³⁹ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“. br. 12/22 i 5/23

Utvdili smo da Ministarstvo finansija Kantona nije dostavio Federalnom ministarstvu finansija podatke o unutrašnjem, vanjskom dugu i garancijama (na propisanim obrascima) za zadnji kvartal, čime nije postupljeno u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH⁴⁰ kojim je propisano da se u roku od 20 dana po isteku svakog kvartala, Federalnom ministarstvu finansija dostavljaju podaci o vanjskom dugu.

Preporuka:

- ***na datum bilansa vršiti usklađivanje dugoročnih obaveza s Federalnim ministarstvom finansija, te podatke o dugu i garancijama za sve kvartale dostavljati u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.***

6.2.6 Popis imovine i obaveza

Vlada je donijela Odluku o popisu imovine, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza Kantona za 2023. godinu, te je imenovala Centralnu popisnu komisiju za popis imovine, potraživanja i obaveza Kantona. Rukovodioci budžetskih korisnika imenovali su popisne komisije na nivou korisnika, koje su sačinile izvještaje o popisu i dostavile ih Centralnoj popisnoj komisiji. Izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom popisu osnovnih sredstava, obaveza i potraživanja Budžeta Kantona, usvojen je Odlukom Vlade od 18. 3. 2024. godine. Centralna popisna komisija je u izvještaju dala prijedlog da budžetski korisnici donesu odluke o načinu likvidacije predložene opreme za rashod i sačine zapisnike u skladu sa propisima i jedan primjerak dostave računovodstvu Ministarstvu finansija.

Kao i u ranijim godinama u Izvještaju je konstatovana neusaglašenost knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine u iznosu od 43.553 KM kod „Mašinsko-saobraćajne škole Mostar“ kod koje je iskazan višak opreme a odnosi se doniranu opremu iz ranijeg perioda. Budući da ova škola koristi isti objekat sa Saobraćajnom školom prilikom dobivanja donacije evidentirana je oprema i na ovu školu. Nisu donesene potrebne odluke o usaglašavanju knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a komisija je dala prijedlog da se Vlada Kantona uključi u rješenje ovog pitanja. Također, dat je prijedlog da se resorno Ministarstvo uključi u rješavanje višegodišnjeg problema rješavanja imovinsko-pravnih odnosa zbog čega se zgrada JU Druga Gimnazija iskazuje na sredstvima u pripremi iako se koristi.

Uvidom u uzorak pojedinačnih izvještaja o popisu (Ministarstvo finansija, Ured predsjednika Vlade, JU Druga Gimnazija i Općinski sud Mostar) utvdili smo da su komisije preuzele stanja obaveza iz knjigovodstvenih evidencija, bez dodatne dokumentacije o njihovom stvarnom popisu i usaglašavanju sa stvarnim stanjem, a nije nam prezentiran izvještaj o popisu obaveza kod Ministarstva saobraćaja. Centralna popisna komisija je u prilogu Izvještaja sačinila pregled obaveza po korisnicima prema podacima iz knjigovodstva, ali nije konstatovala da li je kod od budžetskih korisnika izvršen stvarni popis i da li je izvršeno usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Navedeno ukazuje na to da su izvještajima o popisu preuzeta knjigovodstvena stanja obaveza, te da nije izvršen stvarni popis. Zbog toga nije u cijelosti utvrđeno stvarno stanje obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava, odnosno godišnji popis nije proveden u skladu sa Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

---

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 14/08

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 339.890.659 KM, novčane isplate 325.591.257 KM, te neto novčani tok od 14.299.402 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 73.206.483 KM, a na kraju godine 87.505.885 KM.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Kantonu se neutrošeni namjenski prihodi (naknade za ceste, vodne naknade, naknada za zaštitu i spašavanje) i primljeni namjenski tekući i kapitalni transferi, u skladu sa propisima, evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda. Namjenski prihodi koriste na osnovu odluka Vlade o usvajanju programa utroška sredstava i stavljaju na raspolaganje korisnicima, a na odgovarajućoj grupi prihoda iskazuje se utrošeni dio sredstava.

Uvidom u Izvještaj o novčanim tokovima utvrdili smo da su novčani primici od neporeznih prihoda i primljenih transfera prikazani u iznosu prihoda iskazanih u konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta. Također, tekući i kapitalni transferi i izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu rashoda i izdataka iskazanih u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta.

Revizijom smo utvrdili da je priliv sredstava u 2023. godini koji se odnosi na dio neporeznih prihoda (npr. vodne naknade, naknade za zaštitu i spašavanje) veći od iskazanih novčanih primitaka u Izvještaju o novčanim tokovima, zbog čega ne možemo potvrditi da su neporezni prihodi tekuće godine prevedeni na stvarne novčane naplate. Također, kao novčane isplate iskazan je dio rashoda i izdataka koji su priznati u 2023. godini, a nisu plaćeni, što ukazuje na to da ni oni nisu prevedeni na novčane isplate.

Zbog navedenog konstatujemo da Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, jer prihodi i rashodi nisu prevedeni na primitke i izdatke novca.

Preporuka:

- ***izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U okviru vanbilansne evidencije na 31. 12. 2023. godine iskazan je iznos od 30.093.106 KM od čega se iznos od 26.317.066 KM odnosi na obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova, te na taksene markice 3.776.040 KM. U 2023. godini evidentiran je iznos od 1.860.584 KM po osnovu sudskih sporova za koji su postupci u toku.

Ukupno iskazani iznos većim dijelom odnosi se na iznos koji je evidentiran u ranijem periodu na osnovu podatka Kantonalnog pravobranilaštva. Međutim, nije nam prezentirana struktura i evidencija sudskih predmeta, sa podacima u kojoj su fazi sudski predmeti, kao i druga dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da se cjelokupan iskazani iznos odnosi na potencijalne obaveze, odnosno potraživanja.

Preporuka:

- ***potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom poduzme aktivnosti kako bi se utvrdila struktura uslovnih obaveza i potraživanja po osnovu sudskih sporova kako bi se u okviru vanbilansne evidencije iskazali poslovni događaji u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona.***

8. JAVNE NABAVKE

Postupke zajedničkih javnih nabavki roba, usluga i izvođenja radova za potrebe Vlade, ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave i ostalih budžetskih korisnika (uredski materijal, sredstva za održavanje čistoće, pića i napitci, gorivo, lož ulje, pelet, osiguranje i sl.), na osnovu Odluke Vlade o pokretanju javne nabavke, provodi Komisija za javne nabavke koju imenuje Vlada. Određene postupke javnih nabavki (npr. rekonstrukcija i izgradnja objekata, nabavka vozila, policijske opreme, sanacija cesta i mostova i sl.) provode budžetski korisnici samostalno, u skladu s odobrenim budžetom i planom javnih nabavki.

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača za postupke koje provodi Komisija za javne nabavke za potrebe Vlade, ministarstava, drugih tijela kantonalne uprave i ostalih korisnika budžeta, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo te Ministarstva prometa i veza.

Zajedničke nabavke za budžetske korisnike

Rješenjem Vlade od 21. 12. 2022. godine, imenovana je Komisija za nabavku roba, vršenje usluga i izvođenje radova za potrebe Vlade, ministarstva, drugih tijela kantonalne uprave i ostalih korisnika Budžeta Kantona.

Planom nabavki za 2023. godinu i njegovim izmjenama, Vlada je planirala 17 postupaka nabavki za zajedničke potrebe kantonalnih tijela (uredski materijal, sredstva za održavanje čistoće, pića i napitci, gorivo, lož ulje, pelet, održavanje računara i računarske opreme i službenih vozila, razni sitni građevinski radovi i sl) i to: 13 otvorenih i četiri postupka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne procijenjene vrijednosti 7.210.290 KM.⁴¹

Prema prezentiranim podacima pokrenuti su svi postupci javne nabavke u skladu sa planom od kojih su do kraja godine okončana dva konkurentska postupka i to za nabavku nadzornog sistema, hrane i sredstva za čišćenje u ukupnom iznosu 50.960 KM. Uzorkom je obuhvaćeno 10 postupka javne nabavke, procijenjene vrijednosti 4.089.900 KM. **Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je prilikom provođenja postupaka javnih nabavki čija vrijednost prelazi 250.000 KM angažovan službenik za javne nabavke, iako je to propisano Zakonom o javnim nabavkama.**

Na osnovu Plana nabavki, Vlada je 14. 2. 2023. godine donijela Odluku o pokretanju 16 postupaka javnih nabavki za zajedničke potrebe kantonalnih tijela i izmjenu odluke 4. 5. 2023. godine koja se odnosila na postupak nabavke održavanja službenih vozila. U odlukama su navedene pojedinačne procijenjene vrijednosti predmeta nabavke prema planu nabavki i kriteriji za izbor najpovoljnijeg ponuđača - ekonomski najpovoljnija ponuda za dodjelu ugovora s potkriterijima.

Postupak javne nabavke **računara i računarske opreme** pokrenut je po naprijed navedenoj odluci, a obavještenje o nabavci objavljeno je u julu 2023. godine (procijenjene vrijednosti od 397.800 KM). U tenderskoj dokumentaciji u dijelu tehničke i profesionalne specifikacije postavljeni su uslovi da je ponuđač uspješno realizirao minimalno jedan ugovor u protekle tri godine u vrijednosti od najmanje 340.000 KM, te da je ponuđač certificiran prema ISO standardu 9001:2008 (verzija 2008 ili kasnije) ili ekvivalent. U specifikaciji tražene robe navedeno je 99 stavki koji su predmet nabavke u okviru kojih se pored računara i računarske opreme (računara, monitora, printera, skenera i sl.) tražila i nabavka klima uređaja (70 kom), četiri fotoaparata, 15 rezača papira i navigacija. **Međutim, predmet nabavke nije podijeljen na lotove, zbog čega ponuđačima nije omogućeno dostavljanje ponude za jedan, više lotova ili sve lotove.** Prema prezentiranoj dokumentaciji, u ostavljenom roku dostavljene su tri ponude koje je Komisija za javne nabavke ocijenila da ispunjavaju uslove u skladu sa tenderskom dokumentacijom. Nakon ocjene ponuda u skladu sa utvrđenim kriterijima (cijena 70% i rok plaćanja 30%) komisija je 6. 9. 2023. godine Vladi dala prijedlog da se kao najpovoljniji ponuđač odabere „Katarina“ d.o.o. Mostar.

⁴¹ iznos sa PDV-om

Međutim, Vlada je tek 18. 1. 2024. godine donijela Odluku o odabiru najpovoljnijeg korisnika, a sa navedenim dobavljačem zaključen je Ugovor o nabavci 7. 3. 2024. godine u iznosu od 397.126 KM. Uvidom u ponudu izabranog ponuđača navedeno je da je opcija ponuda 90 dana od dana isteka roka za dostavu ponuda tj. do 20. 11. 2023. godine. **Nije nam prezentirano da je ugovorni organ, u skladu sa Zakonom, nakon isteka ovog perioda tražio produženje ponude, iako je protekao značajan period od dostavljanja prijedloga komisije do donošenja odluke o odabiru korisnika.**

Postupak nabavke **peleta** procijenjene vrijednosti od 362.700 KM pokrenut je u februaru 2023. godine, a kao kriterij za dodjelu ugovora utvrđeno je ekonomski najpovoljnija ponuda i to: 90% cijena i 10% rok isporuke. Tenderskom dokumentacijom utvrđen je rok za dostavu ponuda (do 11. 4. 2023. godine) i period važenja ponude 90 dana. U ostavljenom roku ukupno su pristigle dvije ponude: Lumberjack“ d.o.o. Sarajevo (362.226 KM) i „PPT“ d.o.o. Tomislavgrad (353.282 KM). Komisija za javne nabavke u svom izvještaju je navela da ponuda PPT d.o.o. najpovoljnija i data je preporuka za izbor najpovoljnijeg dobavljača 13. 4. 2023 godine. Međutim, Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača nije donesena u zakonski predviđenom roku i u roku važenja ponude, te je Komisija krajem oktobra 2023. godine uputila samo prvorangiranom ponuđaču zahtjev za provjeru validnosti ponude a koja je istekla 14. 7. 2023. godine. Ponuđač PPT d.o.o. je u dopisu od 9. 11. 2023. godine produžio važnost ponude za period definisan „do donošenja odluke Vlade.“ Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena je 18. 1. 2024. godine, na koju je drugorangirani Lumberjack d.o.o. izjavio žalbu zbog ne donošenja odluke o izboru u zakonski propisanom roku odnosno neblagovremene provjere validnosti ponude. Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od marta 2024. godine usvojena je žalba te je predmet vraćen na ponovni postupak. Do okončanja revizije nije nam prezentirano da je ugovor za nabavku peleta zaključen. Zbog navedenog nabavka peleta u zadnjem kvartalu revidirane godine u iznosu od najmanje 173.120 KM vršila se bez zaključenog ugovora s dobavljačem. **Stoga konstatujemo da nije blagovremeno donesena odluka o rezultatima postupka, da zahtjev za produženje važnosti ponude nije podnesen u propisanom roku, kao i da je u zahtjevu za važenje ponude navedeno „do donošenja Odluke Vlade“, što je imalo za posljedicu da je pokrenut postupak žalbe, i nije bio zaključen ugovor.**

U tenderskoj dokumentaciji za **nabavku kancelarijskog materijala** (procijenjene vrijednosti 1.053.000 KM) u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, definisani su minimalni uslovi za učešće tj. da je ponuđač u posljednje tri godine računajući do dana roka za dostavu ponuda uspješno izvršio najmanje jedan (1) ugovor iz oblasti isporuke bilo kojeg uredskog i potrošnog materijala (tonera) čija vrijednost iznosi najmanje 700.000 KM (bez PDV-a). U specifikaciji predmeta nabavke tražen je veći broj artikala (papir, registratori, fascikle i ostali tekući kancelarijski materijal), od čega se značajan dio odnosi se na nabavku tonera, ink jet – boje za tonere i bubanj, a mjesto isporuke roba je: Mostar, Konjic, Jablanica, Prozor-Rama, Čitluk, Čapljina, Stolac, Ravno i Neum u kojima su smješteni korisnici Budžeta Kantona. Budući da se radi o raznovrsnim artiklima male pojedinačne vrijednosti (papir, toneri, kancelarijski i ostali potrošni materijal) ovako postavljeni uslovi upućuju da manji broj ponuđača zadovoljava navedene minimalne uslove. **Postupak nabavke nije podijeljen na lotove, a imajući u vidu vrstu, karakteristike i namjenu predmeta nabavke, podjelom na lotove nabavke prema tehničkim karakteristikama roba osigurala bi se veća mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke i time obezbijedila aktivna konkurencija.** Nakon provedene procedure javne nabavke Ugovor za nabavku kancelarijskog materijala zaključen je u martu 2024. godine sa „Antonio - commerce“ d.o.o Mostar u iznosu od 1.019.171 KM.

Pored revidiranih postupaka koje je Komisija za javne nabavke provodila u tekućoj godini, izvršili smo uvid u dokumentaciju u vezi sa postupkom javne nabavke usluge **fizičke i tehničke zaštite objekata** koji je pokrenut u julu 2022. godine, ali nije okončan u 2023. godini. U postupku nabavke pristigle su dvije ponude: „Delta Security“ d.o.o. Čitluk (525.549 KM) i „Sword Security“ d.o.o. Sarajevo (483.965 KM). Tenderskom dokumentacijom u dijelu profesionalne i tehničke sposobnost, tražen je dokaz o uspješno izvršenom jednom (1) ugovoru iz predmeta javne nabavke „fizička i tehnička zaštita“ ukupne minimalne vrijednosti od 468.000 KM iz 2019. godine i/ili 2020. godine. Komisija je u zapisniku o pregledu ponuda iz septembra 2022. godine konstatovala da je ponuda Sword Security d.o.o. neispravna jer potvrde o uspješno izvršenim uslugama fizičkog osiguranja nisu validne, te su je odbacili.

Nakon toga u oktobru 2022. godine donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, kojom je odabran Delta Security d.o.o. Na Odluku je izjavljena žalba u kojoj je navedeno da je ugovoreni organ neosnovano cijenio neprihvatljivom potvrdu o uspješno realizovanom ugovoru zbog kojih je njihova ponuda odbačena kao neispravna. Ured za razmatranje žalbi (u daljem tekstu: URŽ) je rješenjem iz decembra 2022. godine usvojio žalbu i predmet vratio na ponovni postupak. Nakon ponovne ocjena ponuda, Komisija je u februaru 2023. godine dala prijedlog Vladi da se izabere kao najpovoljniji ponuđač Sword Security d.o.o.. Međutim, Vlada je tek 18. 1. 2024. godine donijela Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Na ovu Odluku u februaru 2024. godine izjavljena je žalba od Delta Security d.o.o. Čitluk zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu prihvatljivosti ponude izabranog ponuđača i u kojoj žalitelj zahtjeva da ugovoreno tijelo izvrši detaljnu provjeru vrste i obima usluge na osnovu koje je izdata potvrda za „intervencije po dojavi alarma i održavanja“. Po ovoj žalbi URŽ je u martu 2024. godine donio je Rješenje o poništenju postupka na osnovu kojeg je Vlada donijela Odluku o poništenju postupka javne nabavke. **Prema rješenjima URŽ-a, predmeti žalbi su bile pogrešne primjene Zakona prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije za usluge fizičke i tehničke zaštite u smislu da nisu date potpune informacije, što je imalo za posljedicu višeznačno tumačenje u smislu dokaza o ispunjenosti uslova koji su traženi u tenderskoj dokumentaciji. Navedeno ukazuje na to da tenderska dokumentacija za usluge tehničke i fizičke zaštite nije sačinjena tako da pruža jasne i nedvosmislene informacije, kako je to predviđeno Zakonom o javnim nabavkama, što je rezultiralo pogrešnom ocjenom komisije i poništenjem postupka.**

Shodno navedenom, konstatujemo da kod provođenja postupaka javne nabavke za računare i računarsku opremu, peleta, usluge fizičke i tehničke zaštite objekata nije postupljeno u skladu sa članom 60. i 70. Zakona o javnim nabavkama. Navedenim članovima utvrđeno je da ugovorni organ donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom periodu roka važenja ponuda. Period važenja ponude određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji, a u periodu važenja ponude ugovorni organ može zahtijevati od ponuđača da, u pisanoj formi, produži period važenja do određenog roka. Također, u postupku nabavke računara i računarske opreme i kancelarijskog materijala, s obzirom na postavljene uslove i vrstu traženog predmeta nabavke, bez podjele na lotove, ne možemo potvrditi da je prilikom pripreme tenderske dokumentacije poštovan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača kako je to utvrđeno Zakonom o javnim nabavkama.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Planom javnih nabavki za 2023. godinu ukupno je planiralo nabavke u vrijednosti od 3.556.340 KM. Prema prezentiranim podacima nakon povedenih postupka javne nabavke zaključeni su ugovori u vrijednosti od 2.261.790 KM i to nakon devet otvorenih postupaka (2.247.856 KM) i dva direktna sporazuma (13.935 KM). Uzorkom smo obuhvatili tri otvorena postupka ugovorene vrijednosti 1.918.585 KM.

Otvoreni postupak za nabavku radova za „Demolaciju i izgradnju novog objekta Policijske stanice Prozor- Rama – I faza“ pokrenuti je odlukom ministra od 29. 3. 2023. godine procijenjene vrijednosti od 1.450.000 KM. Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda i to 70% cijena, a 30 % rok isporuke. U skladu sa Planom javnih nabavki okvirni datum pokretanja postupka bio je 17. 4. 2023. godine, a prema Obavijesti o nabavci postupak je pokrenut 8. 5. 2023. godine. Za provedbu ovog postupka javne nabavke formirana je komisija od pet članova i zamjenika, angažovan je i službenik iz agencije za javne nabavke i poseban član kao stručno lice. Tendersku dokumentaciju i njene ispravke preuzelo je pet ponuđača, a ponude su dostavila četiri ponuđača. Komisija za javnu nabavku ocijenila je da tri ponude ne ispunjavaju uslove iz tenderske dokumentacije (potvrde banke o solventnosti računa nisu dostavljene u skladu s uslovima iz tenderske dokumentacije). Nakon provedenog postupka javne nabavke sa „GTR“ d.o.o. Sarajevo 3. 8. 2023. godine zaključen je Ugovor o izvođenju radova u vrijednosti od 1.322.362 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 180 dana od uvođenja u posao i plaćanje avansa u cjelokupnom iznosu ugovorene vrijednosti što je bilo definisano i tenderskom dokumentacijom.

Ugovorom je definisano da izvođač ima pravo na produženje roka u slučaju više sile i u slučaju kašnjenja naručioca u ispunjenju ugovorenih obaveza, i to za onoliko vremena koliko su trajale smetnje prouzročene višom silom, odnosno usljed kašnjenja naručioca. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, izvršeno je plaćanje avansa u skladu sa odredbama Ugovora, a radovi su započeli 18. 9. 2023. godine. Do kraja 2023. po ispostavljenim fakturama izvršeno je radova u ukupnoj vrijednosti od 409.979 KM ili 31%. Radovi su obustavljeni u januaru 2024. godine zbog vremenskih uslova, a ponovo su započeli u martu 2024, što je detaljnije opisano u tački 6.1.2.6 Izvještaja.**

Ostali korisnici

Uvidom u dokumentaciju u vezi sa **nabavkom rabljenog vatrogasnog vozila – cisterna za vodu kod Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo Kantona** u vrijednosti od 292.148 KM utvrdili smo da su prilikom dodjele ugovora o nabavci uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji izmijenjeni. Zaključenim ugovorom sa „Premier Febeco“ d.o.o. Mostar definisano je avansno plaćanje dobavljaču u iznosu od 50% ukupne vrijednosti ugovora (146.074 KM), a ostatak po isporuci vozila. Međutim, ovakav način plaćanja nije predviđen Nacrtom ugovora niti ostalim odredbama Tenderske dokumentacije. Ističemo da iako nije imalo uticaja na izbor dobavljača jer je zaprimljena samo jedna ponuda, jedan od kriterija bio je rok plaćanja s učešćem od 10%. **Prema navedenom, konstatujemo da u postupku nabavke rabljenog vatrogasnog vozila nije postupljeno u skladu s članom 72. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se prilikom dodjele ugovora o nabavci cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.**

Utvrdili smo da za radove na rekonstrukciji krova zgrade „Đački dom“ u Mostaru u kojoj je smještena Vlada i dio budžetskih korisnika u iznosu od 117.760 KM nije provedena procedura javne nabavke. Naime, radovi su izvršeni na osnovu Odluke Vlade od 15.3. 2023. i izmjenama Odluke od 23. 5. 2023. godine o usvajanju Informacije Ureda predsjednika u vezi sa sanacijom krova. Odlukom Vlade odobrena su sredstva iz tekuće rezerve za ove namjene, a na osnovu predračuna dobavljača „GTR“ d.o.o. Mostar sa kojim je na nivou Kantona zaključen ugovor za tekuće održavanje zgrada. Navedena ulaganja evidentirana su na poziciji ulaganja u tuđa sredstva, a budući da je Vlada smještena u ovom objektu na osnovu ugovora o zakupu sa Gradom Mostar ista će biti uračunata u naknadu za najam u skladu sa ugovorom o najmu.

Ministarstvo prometa i veza je Planom javnih nabavki u 2023. godini planiralo nabavke u vrijednosti od 32.272.357 KM. Prema prezentiranim podacima poslije povedenih postupka javne nabavke zaključeni su ugovori u vrijednosti od 25.085.924 KM i to nakon: šest otvorenih postupaka (24.958.833 KM), pet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (32.818 KM) i 15 direktnih sporazuma (94.273 KM). Uzorkom smo obuhvatili dva otvorena postupka ugovorene vrijednosti 14.003.192 KM, za koje nismo utvrdili nepravilnosti.

U pojedinim slučajevima protekao je značajan period od davanja prijedloga komisije za javne nabavke za dodjelu ugovora do donošenja odluke o rezultatima postupka javne nabavke, a dio odluka donesen je nakon isteka perioda ponude. Vlada kao ugovorni organ nije tražila ili nije u zakonski propisanom roku tražila produženje roka ponude, čime nije postupljeno u skladu sa članom 60. Zakona o javnim nabavkama. Ovo je imalo za posljedicu da pokrenuti postupak nabavke peleta nije okončan zbog žalbenih postupaka i da je nabavka vršena bez važećih ugovora.

Pokrenuti postupci javne nabavke peleta i usluga fizičke i tehničke zaštite objekata nisu okončani, a ove nabavke u iznosu od 665.820 KM vršile su se od dobavljača sa kojima su ugovori zaključeni u ranijem periodu i koji su istekli. Za nabavku građevinskih radova u ukupnom iznosu od 117.760 KM nije proveden postupak javne nabavke.

Tenderska dokumentacija za nabavku kancelarijskog materijala i računarske opreme (ukupno ugovorene vrijednost od 1.416.290 KM), nije pripremljena na način da se osigura aktivna konkurencija. Tenderska dokumentacija kod nabavke fizičke i tehničke zaštite nije sačinjena na način da daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, zbog čega je u konačnici postupak poništen rješenjem Ureda za razmatranje žalbe.

Kod Uprave za civilnu zaštitu prilikom zaključivanja ugovora o nabavci specijalnog vozila u iznosu od 292.148 KM izvršene su izmjene uslova načina plaćanja u odnosu na uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom.

Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o izvršavanju budžeta Kantona.

Preporuke:

- *tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da daje potpune i jasne informacije o uslovima nabavke i da se osigura aktivna konkurencija, te ocjenu ponuda vršiti u potpunosti u skladu sa utvrđenim zahtjevima;*
- *Odluke o rezultatima postupka javne nabavke donositi blagovremeno, a u slučaju isteka opcije ponude tražiti produženje trajanja ponude, te ugovore sa dobavljačima zaključivati u skladu s uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, shodno Zakonu o javnim nabavkama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2023. godinu Ured predsjednika Vlade Kantona je 1. 10. 2024. godine dostavio komentare, u prilogu kojeg su i komentari: Ministarstva finansija i Ministarstva saobraćaja i veza.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke koji se odnose na: zajedničke javne nabavke za budžetske korisnike (Ured predsjednika), revalorizaciju stalnih sredstava, račune pravosudnih institucija koji nisu uključeni u trezorski način poslovanja i konsolidovane finansijske izvještaje za 2023. godinu (Ministarstvo finansija), donošenje kantonalnog Zakona o javnim cestama i planiranje transfera na odgovarajućoj poziciji kontnog plana (Ministarstvo saobraćaja i veza).

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj izmijenjene konsolidovane finansijske izvještaje Kantona za 2023. godinu, jer je Ministarstvo finansija dostavilo izmijenjene obrasce izvještaja.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena, jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u vezi sa izvještajem o novčanim tokovima, Ministarstvo finansija je dostavilo obrazloženje o načinu sačinjavanja ovog izvještaja. Međutim, on nije sačinjen na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine u izvještajnom periodu, kako je to propisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- u komentaru Ureda predsjednika Vlade navedeno je da postupak javne nabavke računara i računarske opreme nije podijeljen na lotove jer se radi o tehničkoj opremi te da se na ovaj način postiže najbolja vrijednost za novac. Za nabavku kancelarijskog materijala, koja nije podijeljena na lotove, navedeno je da bi eventualna podjela na lotove dovela do situacije da se nabavka za budžetske korisnike po gradovima i općinama vrši po različitim cijenama. Data su i obrazloženja u vezi sa nabavkom peleta i usluga fizičke i tehničke zaštite, bez dostavljanja dodatne dokumentacije. Za nabavku roba, usluga i izvođenja radova od ranije izabраних dobavljača navedeno je da je to rezultat dugog trajanja postupaka javnih nabavki. Stoga je Vlada Kantona donijela Zaključak da postojeći ugovori važe sve do zaključivanja novih, te da svi dobavljači nastavljaju isporuke ugovorenih roba i usluga po cijenama i uslovima u prihvaćenim ponudama.

Međutim, Zakonom o javnim nabavkama definisano je da ugovorni organ može podijeliti predmet nabavke na lotove na osnovu objektivnih kriterija (npr. po vrsti, značaju, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja), uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke. Budući da se radi o raznovrsnim artiklima, podjela predmeta na lotove po srodnosti predmeta nabavke omogućila bi većem broju potencijalnih ponuđača učešće u postupku javne nabavke i povećala bi konkurentnost.

Data obrazloženja u vezi s nabavkom peleta i usluga fizičke i tehničke zaštite već smo uzeli u obzir prilikom sačinjavanja Nacrta i nemaju uticaj na izmjenu nalaza. Obrazloženje da se dosljedno primjenjuje Zaključak Vlade kojim je utvrđeno da se nabavke vrše na osnovu prethodno zaključenih ugovora sa dobavljačima do okončanja procedura javnih nabavki i zaključivanja novih ugovora ne možemo prihvatiti, jer je Zakonom o javnim nabavkama utvrđeno da su ugovorni organi dužni da dodjeljuju ugovore o javnim nabavkama primjenjujući postupke definisane ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Ministarstvo finansija je uz komentar dostavilo izmjene Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i izmjene Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor iz 2023. godine kojim je brisana odredba obaveze revalorizacije stalnih sredstava. Navedene izmjene propisa već smo inkorporirali u Izvještaj, a napominjemo da nismo potvrdili početna stanja stalnih sredstava u 2023. godini, budući da je revalorizaciju trebalo izvršiti u 2022. godini u skladu sa tada važećim propisima. Također, ovo Ministarstvo navelo je i aktivnosti koje je poduzelo u vezi s uključivanjem računa pravosudnih institucija u trezorski sistem poslovanja, što nije uticalo na nalaze.

Ministarstvo saobraćaja i veza je navelo da su Planom i programom rada za 2024. godinu predviđene aktivnosti u vezi izrade kantonalnog Zakona o javnim cestama, te da su poduzete aktivnosti kako bi se transferi iz njihove nadležnosti planirali i evidentirali na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike.

Ured predsjednika Vlade u komentaru je naveo da će se poduzeti aktivnosti na izmjeni Pravilnika o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na ispitivanje tržišta.

U komentaru je navedeno da ostali budžetski korisnici nisu imali pisanih komentara na Nacrt Izvještaja, te da će im revizorske preporuke koristiti kao smjernice za naredni period.

Reviziju Hercegovačko-neretvanskog kantona obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, i Zijada Brajić – članica tima.

Voditeljica tima

Vildana Hadžović, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA						OBRAZAC GIB
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE						
			Identifikacijski broj:4227307110007		šifra po kvalifikacionoj djelatnosti:8411	
					Organizacijski broj:160101	
Nadležno ministarstvo: HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON			Operativni broj:_____		Funkcionalni kod0111	
Potrošačka jedinica-glava:MINISTARSTVO FINACIJA HNK						
Sjedište potrošačke jedinice:MOSTAR					Fond1	
					Pojedinačni obrasci:_____	
					Konsolidovani obrasci:_____	

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01. do31.12.2023 GODINE

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	356.243.240	326.193.840	287.372.335	-30.049.400	91,6%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	276.822.990	267.344.836	232.550.498	-9.478.154	96,6%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	52.330.000	47.811.230	37.935.685	-4.518.770	91,4%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	30.000	16.141	24.006	-13.859	53,8%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	52.300.000	47.795.089	37.911.679	-4.504.911	91,4%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205				0	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIV/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207				0	#DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	115.000	109.246	28.974	-5.754	95,0%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	115.000	109.246	28.974	-5.754	95,0%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	198.750	203.065	155.385	4.315	102,2%
12	714100	Porez na imovinu	211	198.750	203.065	155.385	4.315	102,2%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	18.000	17.426	6.970	-574	96,8%
14	716000	Porezi na dohodak	213	49.454.000	46.201.363	37.174.932	-3.252.637	93,4%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	174.695.000	172.993.241	157.243.096	-1.701.759	99,0%
16	719000	Ostali porezi	215	12.240	9.265	5.456	-2.975	75,7%

17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	57.520.520	37.230.917	33.065.934	-20.289.603	64,7%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	4.759.600	4.090.404	3.827.148	-669.196	85,9%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	4.660.000	4.079.235	3.761.390	-580.765	87,5%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	99.600	11.119	65.733	-88.481	11,2%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220		50	25	50	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	#DIV/0!
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	49.917.820	30.604.458	26.599.844	-19.313.362	61,3%
27	722100	Administrativne takse	226	1.601.405	1.519.466	1.388.979	-81.939	94,9%
28	722200	Sudske takse	227	3.680.000	3.286.591	3.152.523	-393.409	89,3%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228		1.400		1.400	#DIV/0!
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	17.889.000	15.082.680	11.801.599	-2.806.320	84,3%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	21.231.870	6.465.620	6.407.375	-14.766.250	30,5%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	2.410.000	2.398.913	2.247.245	-11.087	99,5%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	3.105.545	1.849.788	1.602.123	-1.255.757	59,6%
34	723000	Novčane kazne	233	2.832.300	2.530.508	2.631.805	-301.792	89,3%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	10.800	5.547	7.137	-5.253	51,4%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	21.899.730	21.618.087	21.755.903	-281.643	98,7%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236				0	#DIV/0!
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	21.899.730	21.618.052	21.755.903	-281.678	98,7%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238				0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239					
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240		10		10	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241		25		25	#DIV/0!
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	329.226.383	309.627.192	276.240.040	-19.599.191	94,0%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	173.330.480	169.973.275	150.572.597	-3.357.205	98,1%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	149.286.582	146.554.606	123.970.372	-2.731.976	98,2%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	24.043.898	23.418.669	26.602.225	-625.229	97,4%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	16.992.595	16.727.800	14.266.192	-264.795	98,4%

48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	25.834.010	22.475.095	20.062.097	-3.358.915	87,0%
49	613100	Putni troškovi	248	321.950	213.310	189.965	-108.640	66,3%
50	613200	Izdaci za energiju	249	2.338.200	1.929.059	1.953.086	-409.141	82,5%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	2.880.055	2.617.068	2.533.410	-262.987	90,9%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	2.922.335	2.625.478	2.679.943	-296.857	89,8%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	1.006.900	811.326	923.338	-195.574	80,6%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	1.561.600	1.469.902	604.949	-91.698	94,1%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	3.764.446	3.173.742	2.748.467	-590.704	84,3%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	597.200	305.172	473.810	-292.028	51,1%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	10.441.324	9.330.038	7.955.129	-1.111.286	89,4%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	85.505.593	81.104.841	85.762.087	-4.400.752	94,9%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	27.301.232	22.116.795	22.973.940	-5.184.437	81,0%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	14.299.300	13.483.098	12.496.500	-816.202	94,3%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	23.843.527	24.833.031	29.453.349	989.504	104,1%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	14.683.800	15.014.512	13.048.952	330.712	102,3%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	3.506.700	3.140.761	3.420.069	-365.939	89,6%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	31.034		137.505	-31.034	0,0%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	1.840.000	2.516.644	4.231.772	676.644	136,8%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	21.413.905	17.998.614	4.355.629	-3.415.291	1
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	7.353.905	3.038.624	2.905.629	-4.315.281	41,3%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	1.060.000	1.060.000	1.450.000	0	100,0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	13.000.000	13.899.990		899.990	106,9%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	1.649.800	1.347.567	1.221.438	-302.233	81,7%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	1.649.800	1.347.567	1.221.438	-302.233	81,7%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	4.500.000				0,0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	27.016.857	16.566.648	11.132.295	-10.450.209	61,3%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	#DIV/0!

83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	289.660	0	289.660	#DIV/0!
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283		289.660		289.660	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284				0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285				0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	24.736.457	12.082.070	7.052.954	-12.654.387	48,8%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	350.000	91.529	100.067	-258.471	26,2%
89	821200	Nabavka građevina	288	300.000		101.993	-300.000	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	4.476.395	3.091.350	2.999.266	-1.385.045	69,1%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290				0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	1.205.192	692.301	576.105	-512.891	57,4%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	18.404.870	8.206.890	3.275.523	-10.197.980	44,6%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	24.736.457	11.792.410	7.052.954	-12.944.047	47,7%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	2.280.400	4.774.238	4.079.341	2.493.838	209,4%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298				0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299				0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300				0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301				0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302				0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303				0	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305				0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306				0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307				0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308				0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309				0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310				0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311				0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	#DIV/0!

115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	13.000.000	13.000.000	0	0	100,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316				0	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317				0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318				0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	13.000.000	13.000.000	0	0	100,0%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320				0	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321				0	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	13.000.000	13.000.000		0	100,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	6.780.400	6.189.306	5.267.879	-591.094	91,3%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324				0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325				0	#DIV/0!
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	6.780.400	6.189.306	5.267.879	-591.094	91,3%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327				0	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328				0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329				0	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	6.219.600	6.810.694	-5.267.879	591.094	109,5%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	8.500.000	11.584.932	-1.188.538	3.084.932	136,3%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	360.743.240	327.898.568	288.560.873	-32.844.672	90,9%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	40.732.451	74.831.656	59.562.242	34.099.205	183,7%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	38.082.651	64.895.548	50.541.090	26.812.897	170,4%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335				0	#DIV/0!
137	013	Opće usluge	336				0	#DIV/0!
138	014	Osnovno istraživanje	337		68		68	#DIV/0!
139	015	liR Opće javne usluge	338		995.378	1.120.206	995.378	#DIV/0!
140	016	Opće javne usluge n. k.	339		1.451.170	1.433.982	1.451.170	#DIV/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	2.649.800	7.489.492	6.466.964	4.839.692	282,6%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341				0	#DIV/0!
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021	Vojna odbrana	343				0	#DIV/0!
145	022	Civilna odbrana	344				0	#DIV/0!
146	023	Inostrana vojna pomoć	345				0	#DIV/0!
147	024	liR Odbrana	346				0	#DIV/0!
148	025	Odbrana n. k.	347				0	#DIV/0!

149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	72.973.560	66.885.748	60.845.771	-6.087.812	91,7%
150	031	Policijske usluge	349		47.071.987	42.740.299	47.071.987	#DIV/0!
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	3.487.500	1.172.568	1.247.080	-2.314.932	33,6%
152	033	Sudovi	351	19.663.900	18.472.818	16.747.287	-1.191.082	93,9%
153	034	Zatvori	352	175.000	168.375	111.105	-6.625	96,2%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	49.647.160			-49.647.160	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	45.202.890	21.326.910	18.252.969	-23.875.980	47,2%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	4.558.720			-4.558.720	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	6.045.300	7.178.569	6.405.727	1.133.269	118,7%
159	043	Gorivo i energija	358				0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	1.992.000			-1.992.000	0,0%
161	045	Transport	360	20.249.870	8.691.341	5.399.069	-11.558.529	42,9%
162	046	Komunikacije	361				0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362	620.000		1.399.173	-620.000	0,0%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	2.701.000			-2.701.000	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	9.036.000	5.457.000	5.049.000	-3.579.000	60,4%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	500.500	326.666	216.000	-173.834	65,3%
167	051	Upravljanje otpadom	366				0	#DIV/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367				0	#DIV/0!
169	053	Smanjenje zagađenosti	368				0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	340.000	326.666	216.000	-13.334	96,1%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370				0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	160.500			-160.500	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	8.121.750	2.942.289	3.134.575	-5.179.461	36,2%
174	061	Stambeni razvoj	373	435.000			-435.000	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374		43.445	30.929	43.445	#DIV/0!
176	063	Vodosnabdijevanje	375	7.686.750	2.898.844	3.103.646	-4.787.906	37,7%
177	064	Ulična rasvjeta	376				0	#DIV/0!
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				0	#DIV/0!
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	29.969.500	27.737.316	14.556.281	-2.232.184	92,6%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	510.000			-510.000	0,0%
182	072	Vanbolničke usluge	381		507.631	577.551	507.631	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382	9.020.000			-9.020.000	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	510.000	4.476.625	5.918.610	3.966.625	877,8%
185	075	liR Zdravstvo	384	662.000	22.699.990	8.000.000	22.037.990	3429,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	19.267.500	53.070	60.120	-19.214.430	0,3%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	6.168.240	1.496.230	4.768.021	-4.672.010	24,3%

188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	3.303.900	501.500	2.600.500	-2.802.400	15,2%
189	082	Usluge kulture	388	2.424.340	774.730	1.777.521	-1.649.610	32,0%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	440.000	220.000	220.000	-220.000	50,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390			170.000	0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	132.366.589	111.813.210	108.607.221	-20.553.379	84,5%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	66.450.453	66.460.321	57.620.580	9.868	100,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	38.195.898	37.635.719	34.253.828	-560.179	98,5%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397	13.526.000	2.370.000	11.284.000	-11.156.000	17,5%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	7.629.758	5.347.170	5.448.633	-2.282.588	70,1%
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401	6.564.480		180	-6.564.480	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	24.707.760	20.538.543	18.617.793	-4.169.217	83,1%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403		3.023.025	3.023.247	3.023.025	#DIV/0!
205	102	Starost	404				0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405	110.000			-110.000	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	11.370.000	7.422.941	6.297.182	-3.947.059	65,3%
208	105	Nezaposlenost	407				0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	13.227.760	10.092.577	9.297.364	-3.135.183	76,3%

U __Mostaru__ Certificirani računovođa_Anka Vidačak

Rukovodilac : Adil Šuta

Dana 04.09.24. Broj dozvole: 1687/5

M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija/financija HNK
Nadležno ministarstvo

MINISTARSTVO FINANSIJA/FINACIJA HNK Mostar
Potrošačka jedinica - glava

Mostar
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4227307110007

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

160101

Organizacioni broj

00

Operativni broj

0111

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	94.847.822	80.955.579	117,16
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	87.505.885	73.206.483	119,53
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	2.338.389	2.734.300	85,52
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	5.000.000	5.011.248	99,78
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	3.548	3.548	100,00
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	221.929.380	222.183.574	99,89
12	011000	Stalna sredstva	011	276.558.773	265.400.183	104,20
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	88.810.881	79.872.933	111,19
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	187.747.892	185.527.250	101,20
15	020000	Dugoročni plasmani	014	22.869.276	25.944.758	88,15
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	22.869.276	25.944.758	88,15
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	11.312.212	10.711.566	105,61
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	316.777.202	303.139.153	104,50

* 1 0 2 1 6 2 5 5 8 1 9 1 Δ *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1021625581914

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	78.294.572	69.314.538	112,9
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	31.497.963	26.947.981	116,8
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	1.500.000	1.500.000	100,0
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	21.416.185	18.678.099	114,6
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	5.000.000	5.011.248	99,7
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	18.880.424	17.177.210	109,9
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	117.806.861	117.624.563	100,1
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	85.094.154	78.048.146	109,0
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	32.712.707	39.576.417	82,6
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	120.675.769	116.200.052	103,8
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	112.845.599	116.877.984	96,5
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	22.869.276	25.944.758	88,1
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	15.039.106	26.622.690	56,4
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	316.777.202	303.139.153	104,5

Mostar, 04.09.2024.
Mjesto i datum

VIDAČAK (MIRKO) ANKA
Certifikovani računovođa

ADIL ŠUTIĆ
Ministar

1687/5
Broj dozvole

M.P.

036/347-002
Kontakt

Kontrolni broj: 1021625581914

str. 2 od

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija/finansija HNK
Nadležno ministarstvo

MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA HNK Mostar
Potrošačka jedinica - glava

Mostar
Sjedište potrošačke jedinice

4227307110007 *

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

160101

Organizacioni broj

00

Operativni broj

0111

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	326.600.999
2	710000	Prihodi od poreza	451	267.751.995
3	720000	Neporezni prihodi	452	37.225.370
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	21.618.077
5	740000	Kapitalni transferi	454	10
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	5.547
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	289.660
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	289.660
9		Finansiranje (10+11+12)	458	13.000.000
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	13.000.000
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	339.890.659
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	307.319.881
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	172.907.911
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	16.727.800
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	17.233.148
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	81.104.841
20	615000	Kapitalni transferi	468	17.998.614
21	616000	Izdaci za kamate	469	1.347.567
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	12.082.070
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	12.082.070
24		Finansiranje (25+26)	472	6.189.306
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	6.189.306
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	325.591.257
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	14.299.402
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	73.206.483
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	87.505.885

Mostar, 04.09.2024.
Mjesto i datum

VIDAČAK (MIRKO) ANKA
Certifikovani računovođa

ADIL ŠUTA
Ministar

1687/5
Broj licence

M.P.

036/347-002
Kontakt

Kontrolni broj: 153833630045

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Ministarstvo finansija HNK
Ministarstvo finansija HNŽ/K
Министарство финансија ХНК

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
HERZEGOVINA-NERETVA CANTON
Ministry of finance

Broj: 01-11-1687/24-01
Mostar, 01.10.2024.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Hercegovačko-neretvanskog kantona** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Hercegovačko-neretvanskog kantona**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

Ul. Kneza Domagoja bb, Mostar, tel. ++387/ 036 325 400, ++387/ 036 356 100, Fax: ++387/036 356 170
ID broj: 4227307110007, E-mail: kabinet@mfnk.gov.ba, web: <https://mfnk.gov.ba>

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Ministarstvo finansija HNK
Ministarstvo finansija HNŽ/K
Министарство финансија ХНК

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
HERZEGOVINA-NERETVA CANTON
Ministry of finance

Broj:
Mostar,

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Hercegovačko-neretvanskog kantona** i koje je pokrenuo **Hercegovačko-neretvanski kanton** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Hercegovačko-neretvanskom kantonu** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Napomena: Vlada HNŽ/K je formirana 09.11.2023., stoga snosimo odgovornost samo za period od navednog datuma do kraja kalendarske 2023. godine, koja je predmet Ureda za reviziju institucija u FBiH.

MINISTAR
Sutal
mr. sci. Adil Sutal 1067

Ul. Kneza Domagoja bb, Mostar, tel. ++387/ 036 325 400, ++387/ 036 356 100, Fax: ++387/036 356 170
ID broj: 4227307110007, E-mail: kabinet@mfnk.gov.ba, web: <https://mfnk.gov.ba>